

ሰዊዘርላንድ፡ ናይ ሓል መህረጃን ኤሪትሮጵን ገብኦ

ናይ ሓል መህረጃን ኤሪትሮጵን ሰነድ ሰዊዘርላንድ፡ እት የም 4 ወ5 ጁላይ እት መዲኒት ለብ እብ መሻረከት ዛይደት ወጽቦፍ ናይር ትሰርገሉ።

እሊ እብ ሳብተት ሰፊረት ደውለት ኤሪትሮጵን እት መዝመት መጅልስ ቅራን አሰይደ ሶፍያ ተሰፋግርያም ወመሰኡል ሸኡን ተንገሪሲ ሰፊረት ደውለት ኤሪትሮጵን እት ሰዊዘርላንድ ወሳብት ልኡክ እት መዝመት መጅልስ ቅራን ወብዕድ እድንያይ መአሰሳት እት ጅኔሻ አሰይደ ሀብቶም ዘርእይ ለትከሰት ናይ ሓል መህረጃን፡ ቀወሺ መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤሪትሮጵን፡ ዕፌ ዓዳት፡ በራምጅ አጅኒት፡ ሰሚናራት ወብዕድ ወራት ለሸምል ዐላ።

እሊ እብ ሸክል ጅግረ ለትቀደመ ወመትዐጃብ ለረከበ ጽቦፍ፡ ዓዳት ወሰዋልፍ ሙጅተመዕ ኤሪትሮጵ፡ ዐዳለት እጅትማዕይት እግል ትትአከድ ለገብኦ ጅሀድ ወሄራ፡ ኤሪትሮጵ ለትመልኩ ፈርያት ሐርስ ወአርዛቅ ጠቢዐት ወብዕድ ልትረከብ እቲ።

እትሊ ምን 26 ኡሃሊም ሰዊዘርላንድ ለመጽአው ብዝሓም መዋግኒን ለሻረከው እቲ መህረጃን፡ ሰፊረት ሶፍያ፡ መጅልስ ሕቁቅ እንሳን መዝመት መጅልስ ቅራን እት ሐልፊ ወርሕ ጁን ለሀድገ እቲ አርእስ እብ ከሰበ ተውዴሕ ሐቆለ ሀብት፡ እብ መሻርከት ለትቀደመ እቲ አሰኢት

እቲ በልሰት። መሰኡል ሸኡን ሸብ ወጃልየት አሰይድ እስማኒል መሐመድኑር እብ ተረቲ፡ ሀደፍ ናይላ እት ድያሰፖረ ለገብኦ መህረጃናት፡ ሸብብ ሰዋልፍ እንዴ ሓፊዜ እት አጅኒት ወሸባብ ሀዋየት እግል ትትረቤ ወትሰበቅ፡ ክምሰልሁመ ለናይ አማን ሰራት ኤሪትሮጵ ወኤሪትሮጵን እግል ትትወደሕ ክምቱ ሸርሐ።

ለ መህረጃን ምን ኤሪትሮጵ ለገሰት እሙራም ሰብ ወራት ፈን ለትከምክም ፍርቀት ዓዳት እብ ቀደመቲ ጽቦፍ ናይር ለአሰመኑ። እት ደንገበ እግል ክሎም መሻርከት ሸሃዳት ሐምዴ

ልትሀብት እት ሀላ፡ አቅሊም ግብለት መህረጃን 2026 እት ሰዊዘርላንድ' እብ ቀደመፍ ዕፌ፡ ለሐሰ ቀወሺ እንዴ ገብኦ ተዐወተ።

50 ሰነድ መትአሳስ መድረሰት ሰውረት ዲብ ከነደ ትዘከረ

ኢዮቤል ደሀቤ፡ ዝክረት 50 ሰነድ መትአሳስ መድረሰት ሰውረት፡ “ዝክረት ዛይደት እግል ፊራሮ ሐዲስ ዐግር ወጠን” እብ ትብል ሰቅራት፡ ዲብ የም 3 ወ 4 ጁላይ ዲብ ቶሮንቶ - ከነደ ትዘከረት።

ዓም ቁስንል ደውለት ኤሪትሮጵን ዲብ ከነደ አዮብ ዐብደልዐሊም ዲብ ቀደመፍ ከሊመት፡ መድረሰት ሰውረት፡ አካዳሚ ሌጠ እንዴ ኢገብኦ፡ ፈሃዐት ወጠንየት ወፍርሰነት፡ ፍቲ ወጠን ወሸብብ ክምሰልሁመ መሰኡልያይ ጠባዬዕ ለልትረቤ ወልጠወር እቲ፡ ዐግሎ መትወራራስ አግማም ክምሰል ዐለት እንዴ አሸራ፡ ዲብ እዲን እብ ግዲደ ለህለው እብላ መድረሰት እሊ ለሐልፊው “አሰናይኩም” ቤላ።

ለበርናምጅ፡ ኡብረሀት ሸሚዕ እግል ክሎም ጀላብ ሸብ ወጠን እግል ትብዘው ሸሀደኡ፡ እግል ሄራር ታሪክ መድረሰት ሰውረት ለሸራሕ ዕፌ ሰወር ውተውዴሕ፡ ክምሰልሁመ ዕፌ ዓዳት ለሸምል

ዐላ፡ ገዲም እስታዝ መድረሰት ሰውረት - ካትብ ወገሕስ ታሪክ

አሰይድ አለምሰገድ ተሰፋይ ሀዮ፡ እግል ሄራር ወመራሕል መድረሰት ሰውረት ለከሰስ ሸራሕ፡ ምን መዲነት

አሰመረ እብ ማንዝ ቀደመ፡ ርኢስ መዳልያይት ልጅነት መድረሰት ሰውረት ዲብ ከነደ

አሰይድ ወልዱ ፍትዌ፡ እግል ዶር ወመትዛም ሸብ መዲነት ቶሮንቶ ክምሰልሁመ ለእሕትፋል እግል ነወርት ምን ክለን ውላያት ከነደ ወአሚሪክ እግል መጽአው ወላ እሕትፋል እግል ልሰርገል ለትጸገመው ሐመደ።

እግል ደረሰ መድረሰት ሰውረት እንዴ ወከለት ከሊመት ለቀደመት አሰይደ አዜብ ሰለሙን እብ ጀሀተ፡ እግል ታሪክ መድረሰት ሰውረት ወጅብሀት ሸብብየት እት ተዕሊም ለዐለት እግል ዋድሐት ፍላየት ለከሰስ ሸራሕ ቀደመት።

ዲብ መናሰበት፡ ፍርቀት ዓዳት ቀይሐት ዕንባብ መዲነት ክትነር፡ እብ ትምሳል ፍርቀት ዓዳት መድረሰት ሰውረት ለዐለት፡ ሕላይ ወአናሺድ ሰውራ ትቀድም ዲብ ሀሌት፡ ወካይል ጃልያት መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤሪትሮጵን ወጅብሀት ሸብብየት እግል ዲሞቅራቶየት ወዕዳለት ሀዮ ልእትታት አሰናይ ሓለፊው።

ኩልየት ተጃረት ወዕሉም እጅትማዕይት፡ እብ ዲግሪ ወዲፕሎመ ደረሳህ ተአድሕር

ኩልየት ተጃረት ወዕሉም እጅትማዕይት የም 4 ጁላይ ዲብ

አሰመረ ዲብ ወዴቲ 19ይት ዐደት መድሐራት፡ 536 እብ ዲግሪ

ለብኡቶም 1,108 ደረሰ እብ ዲግሪ ወዲፕሎመ አድሐረት።

ዐሚድለ ኩልየት ደክቶር እስቲፋኖስ ሀይሌግርያም ዲብ ቀደመፍ ሸራሕ፡ መትድሕረት፡ ዝይ ጽብጠት ሕሳብ እዳረት ዐመል ወእዳረት ሸብብ፡ እቅትሳድ ወማልየት፡ ህግዩ እንግሊዝ፡ ጂኦግራፊ፡ ታሪክ፡ ቃት፡ ዕሉም መክተባት ወሐብ፡ አደብ፡ እጅትማዕይት፡ ክምሰልሁመ ሰዶሐት ወእዳረት ሆቲላት ድሩሰም ለአትመመው ክምሰልቶም እንዴ ሸርሐ፡ 47 ምእታይት ምን ዓም ዐደድ መትድሕረት አንሳት ክምተን ሐበራ። ናይ ሕሸመት ዐዘመት ለገብኦት

እግሎ - ወዘር እዕላም አሰይድ የማኔ ገብራመስቀል ዲብላ ሐለፊየ ልእከት፡ እግል መትድሕረት፡ ዋልዴን ወመደርሰን “አሰናይ እትለ ኡብጽሐኩም” ሐቆለ ቤላ፡ ኤሪትሮጵን ዲብ ዐግር-ዋወር ለልአትናይት ርዝቅ ጠቢዐት ምንመ ትመልኩ እሊ ናይ አጅያል ላቲ ርዝቅ፡ እብ ዝይ-ሳፍየት ዲብ ዐቦት እቅትሳድ ወጠን ወመናበረት ሸብ ዲብ አትሕያስ እግል ልውዐል፡ ፈሀም ናይ ምህነት ለትዐንደቀ ሰቡል መዋግን አፍረየት አግደ ወምህም ሰበት ቲ፡ ፈገልየት ደሩሪ ላቲ ወፍገራት ለቡ በርናምጅ ጠወርት ርዝቅ አዳም ምን አግደ አሳስ ወአውለውየት ዐገል ዐግር

ሕኩመት ኤሪትሮጵን ክምቱ ሸርሐ። ወዘር የማኔ እንዴ እንዴ አትሌ፡ እትሊ መትቀዳም ዕሉም ወቲክኖሎጂ፡ እብ ገያደት ዲብ ዘመን ዐቅል ሰናዕት ልትዐዴ ዲቡ ለሀለ እዋን፡ ምሰል ዐለም አክል ሕድ እግል ነሓድር ዲብ አምር ምህነት፡ ዕሉም ወቲክኖሎጂ ለሀለ ፈርግ እግል ልጭብብ፡ ወዲብ ጠወርት ርዝቅ አዳም ለእንወደየ ፊራር፡ ምሰል ኩሉ መጋብሃት፡ ምን ናይ ቀደም እለ እግል ልዕቤ ላዝም ክምቱ እንዴ ሸርሐ፡ እት ሐልፊ 35 ሰነድ ሕርየት ዲብ መጃል ተዕሊም ለትሰጀለ መትቀዳም እብ ተፋሲር ቀደመ።

ሰላሊ-ኡብርም በየገ

መብርሃ ወዘር ካርጅየት፡ እግል ሙጅተመዕ ዲፕሎማሲ

ወዘር ዑሰማን ሳልሕ እት የም1 ጁን፡ ተቅራቢ ሕቁቅ ሚንኦድም ዲብ ኤሪትሮፕ ለከሰሰ መብርሃ እግል ሙጅተመዕ ዲፕሎማሲ ሀቡ።

እተ መብርሃሁ፡ ኤሪትሮፕ እተ ሐልፈ 14 ሰነት ምስል ቤት ጎማት ሕቁቅ ሚንኦድም፡ ሙእተመር ዓም ናይ መዝመት ምጅልሰ ቅራን፡ ክምሰልሁ መ እብ ህድግ ክልኤ ጀህት፡ መብጠር ሳብት እንዴ እንዴ ጸብጠት ክም ሄረረት፡ ምስል 'ፍንቱይ ሕቁቅ ሚንኦድም' እንዴ ትጸበጠ ለገብኦ እጅትማንት ላኪን ፍሬ ሰበት ኢትሪከቦ ምኑ፡ ኤሪትሮፕ እት እሊ መሰል ሸቅል ጥራይ እግል ትናቅሸ ጣቀት ወወቅት ዲፕሎማሲ ክም ኢተአበዳ ኣብርሀ።

እብ ደጋጋም ኤሪትሮፕ ለአመመ፡ እብ ክጠጥ ረሰሚየት ፍንቱይም ጀህት ሰይሰት ናይ መዝመት ምጅልሰ ቅራን ለፈግር፡ እግል ኣሮት ጁንብ ለገዜ፡

ወጅህ ኤሪትሮፕ ዲብ ሸወሆት ለገብኦ ኣሸቃል ለፈሰረ ወዘር ዑሰማን፡ እብ 'ፍንቱይ መታበዓይ ሕቁቅ ሚንኦድም' ለልትቀደም ተቃሪር፡ ሐላት ከርሰ ኤሪትሮፕ ለኢለኦኤ፡ ፈሀም ሸንኩይ ለረቤ፡ ክምሰልሁ መ ፊራሮ ዲብ በራምጅ ዐማር ለለዐንቅፍ ክምቱ ኣፍሀመ።

ለአማን እሊ ዲብ እንተ፡ ቤት ጎማት ሕቁቅ ሚንኦድም፡ ዲብ መዐወነት ክምሰልሁ መ ዲብ ወጠንያይ ጠወሮት መቅደረት ኣዳም እግል ለአተጅሀ ለወጅቡ ሚልዮናት ዶላራት ለልትዋገም ኣርዛቅ መዝመት ምጅልሰ ቅራን፡ ዲብ መንፈዐት ለአለቡ ወራታት ተአበደየ ክም ህሌት ኣተበተ።

ወዘር ዑሰማን ምን እሊ እንዴ ኣትሉ፡ ሕኩመት ኤሪትሮፕ ዲብ መብደእ መሳዋት ሰይደት፡ ሕሸመት ሕድ፡ ኢመትላዋሽ ዲብ ቅደይ ከርሰ

ሰኢሊ ሳልሕ ናብደልጃደር ፡ ክምሰልሁ መ ዲብ ናይ ኣማን መትሰዳዳይ ለተአሰሰት ሸራኩት ለበ መብደእ ኣጥጥ ወመትሰሳል እብ

ድግማን ኣከደ። መሻርከት እብ ጀህቶም፡ እሊ ለመሰል እጅትማንት መትበሃላ ለራቴዕ ፈሀም

እግል ለህሌ ሴድያይ ሰበት ቱ፡ እብ ትሉሉይ እግል ልትከድመ ዲብ ትፋነው።

ፊራሮ ደረሰ እግል ዐማር ከረም፡

ፊራሮ ደረሰ ዐማር ከረም ሰነት 2026፡ ምን የም 6 ጁላይ ኣሰክ የም 15 ኣጎሰት ዲብ ሐምሰ ኣቃሊም እግል ልግባእ ክምሰልቱ፡ ዲብ ወዛረት ተዕሊም ምዲር ፈሬዕ ፊራሮ ደረሰ ዐማር ከረም ኣሰይድ ፍትዊ ወልደገርጊሽ ሸርሐ።

እሊ 28ይት ኢት ለትገብእ ፊራሮ፡ 37 ምእታይት ኣንሳት ለብእቶም ዝያድ 30 ኣልፍ ደረሳይ፡ ምስል ሐድ ኣሮት ኣልፍ መደርሲን፡ ሰብ መቅደረት ሐርሱ፡ መመቅርሐት ወሐካይም ኣገር ዲብ 160 ንቅጠት

እግል ልትፈረር'ቶም።

ናይ የም ዓመት ፊራሮ ደረሰ ዐማር ከረም፡ 97 ምእታይት ዲብ ሕፍዘት ማይ ወትርበት ወሸቲል ለረከዘ ገብእ እት ህሌ፡ ለተርፈ ነዳፈት ድዋር፡ ኣሰፊዮት ወሳይቅ መአሰሳት ሕኩመት፡ ከደማት ደሐን ተራፊክ፡ ኣሰነዮት ጽርግያታት ረድምየት፡ ክምሰልሁ መ እግል ሐ'ረት መዳርሰ ለገብእ እመን ጅምዐት ወብዕድ ለከምከማቱ።

እትላ ፊራሮ፡ ዝያድ 1.4 ሚልዮን

ሕፍረት እግል ልትሐፈር ወአሸትል እግል ልትሸተል ዲብ፡ ክምሰልሁ መ ወራታት ርሐብ ሸቅየት ወአሰነዮት ኣክረት ወአሸርዓት፡ ካናሌታት ወጋብዮናት እግል ልግባእ ስታት ፋግር ህለ።

እምበል እሊ፡ ዲብ መዳይን ኣሰመራ፡ ከረን፡ መንደፈረ ወሳይንቶ ወራታት ደላን ተራፊክ እግል ልግባእቱ።

እት ኣቅሊም ግብለት በሐር ቀያሕ፡ ሐለት ጀው ዲብ ወግም

እብላ ኣተ፡ ለፊራሮ እብ መሻርከት ናይ ሐድ 600 ደረሳይ ምን የም 8 ጁን እንዴ ኣምበተት ገብእ ክም ህሌት፡ ኣሰይድ ፍትዊ እብ ተውሳክ ኣሸብርሀ።

ምን ሰነት 1994 ኣሰክ ሰነት 2025 እትላ ገብኣት ፊራሮ ደረሰ ዐማር ከረም፡ ፍገራትል ዲብ ሕፍዘት ማይ ወትርበት ወሸትል ለገብኦ ወራታት ሰእየት ለለህይብ ወዲብ ኣተላለዮቱ ለልኣትናይት ክምቱ፡ መክተብ ፈሬዕ ፊራሮ ደረሰ እግል ዐማር ለአበርሀ።

መድረሰት ፈንዮት ኣሰመራ፡ 136 ደረሳይ ኣድሐረት

መድረሰት ፈንዮት ኣሰመራ፡ እግል ክልኤ ሰነት እብ መጃላት ኣትሳናይ መካይን፡ ዓም ወራታት ብናኤ፡ ነጃረት፡ ኤሌክትሮንያት፡ ከሀረበት ወዓም ሐዳደት ለኣድረሰቶም 39 ምእታይት ኣዋልድ ለብእቶም፡ 136 ደረሳይ፡ ዲብ 5 ጁላይ ኣድሐረት።

እተ እግል 65ይት ሰነት ለወዴተ መድሐራት፡ ከሊመቱ ለቀደመ ሙዲርላ መድረሰት ኣሰታዝ ሰመሬ ወረዴ፡ ደረሰ እብ እግሉ ረክበው ደርሱ፡ እግል ሸዕም ወወጠኖም እብ መትሰሳል እግል ልክደጥ ሰእየቱ ሸርሐ።

እት ወዛረት ተዕሊም ሙዲር ዓም

ቅሰም ምህናት ቴክኒክ ወተዕሊም ኣሰይድ ተሰፋይ ሰዩም ህይ፡ ሕኩመት ሚዛንየት ብዝሕት እንዴ ኣፍገረት እግል መድረሰት፡ ሐዲስ ወዘበናይ ማሸናት ወመሻቀዩ ክም ወጀደት እሊ እት ሸርሐ፡ ደረሰ እተ ልትየመጥ እተ ኣካን መሰል ሰኔት እንዴ ገብኣው እግል ልክደጥ ትፋነ።

ኣምዕል መድሐራት፡ ኣምዕል ረፍዕ መሰኡልየት ክምተ ለሐበረት ወኪለትላ ትደሐረው እብ ተረተ፡ እተ ዲቡ ልትፈረር እብ መትሰሳል ክም ከድጥ ኣከደት።

ኤሪን ለትሰኣለቶም ድሐራም እብ

ተረተም፡ ፈድል ጅህድ ዋልዴን ወሙደርሲን ለረክበው ዐውቱ፡ እብ መዕጸም እንዴ ለኣዳብሩ፡ ዋጅቦም ክም ለአተ'ጥ ገለድ በኣው።

እተ መናሰበት፡ ኣሮትክ እት መጃሉ ለፈደበ ደረሳይ ጀዋእዝ ትከበተ።

እት ሰነት 1954 ለተአሰሰት መድረሰት ፈንዮት ኣሰመራ፡ እትሊ ናይ 72 ሰነት ክድመታ፡ ዝያድ 10 ኣልፍ ሰብ-ምህነት እንዴ ኣድሐረት እት ሸቅል ፋ'ረት ክም ህሌት፡ ወሰእቀ ለኣፍሀም።

ቀደመ፡ መድረሰት ፈንዮት ሐላይ፡ እብ መጃል ኣሰነዮት ኮምፕዩተር፡ መዲድ ሸቡነት ወጸራብ ሐጺን እግል መደት ክልኤ ሰነት ለኣድረሰቶም 18 ወላድ ተብዕን ለብእቶም 44 ደረሳይ፡ እት የም 2 ጁላይ እብ ሰርቴፊኬት ኣድሐረት።

እተ ዓደት መድሐራት፡ ምዲርላ መድረሰት እሰታዝ ራጉኤል ተኽሌ ዲብ ኣሰመዐየ ከሊመት፡ ሕኩመት ዲብ ድሩሰ ምህነት ወቴክኒክ እብላ ትወድዩ ለህሌት እሰትሰማር፡ ፈሀም ካሬ፡ መቅደረት ባቅዐት ወብሰር ለተዐንደቀው ሸብብ ፈሩ ክም ህለው ሸርሐ።

መሻርከት ኣንሳት እት ተዐቤ ትመጽእ ክም ህሌት እንዴ ሸርሐ

ዓም ቅሰም ምህር ቴክኒክ ወምህነት ኣሰይድ ተሰፋይ ሰዩም እብ ተራቱ፡ መዳርሰ ምህነት ኣላት ዋወር እግል ለህሌ እግልን ልትከድም ክም ጸንሐ እንዴ ሸርሐ፡ መድረሰት ፈንዮት ሐላይ ለበክት ራክቡቱ ክም ህሌት ኣብርሀ።

ወኪለት ለትደሐረውመ ከሌት እሰምዕት ዐለት። ዲብላ ከሊመተ፡ መትሰሳል መደርሲን ወመታብሳን

ህይ፡ ለመድረሰት እግል ትርሐብ ብገሱ ለህለ በራምጅ እንዴ ተ'መ፡ ጠለባት ወምራድ ድሩሰ ምህነት ወቴክኒክ እግል ልትመም እብ ፈላዕት እግል ልትከድም ክምቱ ኣከደ።

ሐቀለ ሐመደት፡ እብላ ደርሰው ምህነት እብ ነሻጥ እግል ሸዕም ወወጠኖም እግል ልክደጥ ክምቱ ገለድ በይኣት።

መድረሰት ፈንዮት ሐላይ፡ ምን ትትኣሰስ ዝያድ 500 ደረሳይ እድሕርት ህሌት።

ኣፈትርየዎ ጸሓብ

ክል ኣርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፡-
- መሐመድ እድረሰ

ለይኣውት ወኣርተያት
* ዘህረ ዐሊ
* ፋጥነ ኣድም

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)
ፋክሱ:127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተው-ዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን:163471-07588045

ኣትኣመሮት፡
ተለፎን: 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

4^ይ ክፋል

ዐለሌ ሐምባሬ

አነ ክምሰል ሕራት ምን ሰልፍ እንባተቼ እት ሄራር ሐያት፡ ድራሳቸው እብ ሕንቃቄ እም ወአብ፡ ምን መክንቡተት አሰክ ከልየት፡ እዲነ ሐቲ ዶልመ ገጸ እንዴ ኢትቀርጥን እቲ፡ እብ መትሐሳር ዋልዳንዬ ወመተኢያሰ ነፍሼ፡ እብ ውቁል ንቃዋ ዋሌኮህ። ሐቆ ናይ ከልየት ድራሳቸው ኢትመም፡ እብ መዐጸም ወነሻጥ እት ሐቲ መክሰሰት እብ ደረጀት ሰክርታርየት መክተብ ተወዘዐ። ሐቲ እንዴ እቤ እት ሸቅል እዳይ እግል እክራ ምሰል ወቅት እት እትባደር፡ ለእተ ተወዘዐት መክሰሰት ብዝተት አዋልድ አንሳት ቀደምዬ ክምሰል ዐለየ እተ፡ እት ብዛሕ ወራታትሉ መክሰሰት በክት መሻረከት ክምሰል ኢረክበየ ሰምዐ። አናመ እብሊ ከበር እሊ ደሚርዬ ሸውሹር ምንዬ እት እንቲ፡ እብ ዐሽም እግል ለአሸብረ፡ ሰለየት እንዴ ደእመሸግ፡ ወላመ መክሰሰት እንዴ ኢትትሐሰል፡ ምሴ ወፈጅር እብ ምሰሚሰድ ዲብ ቃሹኒ፡ እት አውሀሌ ሐላሌ ርኢኩ።

“ጊሲ ወአቅብሊ” እት ልብሉኒ ለዐለ እግልዬ ዐሽም ምን ረአሽ ክምሰል ፈግር አተንገገውኒ። “እሊ ኢትትሐሰል” ቤለው መሰለኒ፡ አዜመ እብ ረሰሚ ምህመት ሸቅልዬ እንዴ ደእትከበት፡ እተ ረሰሚ ወቅት ሸቅል እት አነን ሸቅልዬ እተመም ወሐቆ ሰማን ሳዐት ክምሰል ፈረምኮ ግራዬ ሀይቤ፡ እት እግር ገበዬ ሀይ፡ እተ መክሰሰት ለትገብእ ንእሽ ወዐባይ እራቅብ ዐልኩ።

እተ መክሰሰትን እት ፍንጊል መወዘፊን መክትብ ሸቁ ለዐለው ወለ እግል ክድመት ለመጽሐፍም ለዐለው መዋጥን ሀሩር ላለአርኤክ አክይ መዓመለት ወኢመትሐሳር እርኤ ዐልኩ። ለእግልዬ ሰኒ ለካርቅ ለዐለ አክይ መዓመላት ክም እኒ ለመሰል ቱ ለዐለ። “ከርሀበት ይህሉት። ፍላን ሰክብ ሀሌ። ዕላን የም ኢመጸአ። ፈጅር አቅብል፡ ህጅክ ምሰለ ሕሰር ሐቲ ለአለቡ፡ ቀርጠናት ገጽ። ገሌ ሰብ አምር ወምሰንዮት ጋሮም እት ፈግር፡ አምር አለቡ ወቅርብ ሰልአሰ ወአርበዕ አምዕል ጊሲ አቅብል እት ልትበህል ዌል ወዐዛብ ረክብ ትርእዩ። ክምሰሌሁመ እት ወቅት ተፍራረት ፈጅር ወምሴ መተካር፡ ፡ እት ወክድ ተፍዲሰት ምሴ፡ ወፈጅር ሸፊግ፡ ቀደም ሳዐት እግል ምዕያር፡ ወብዕድ ደሚር ከድመት ላለሐዜ መዋጥን ለኢልትከበቲ፡ ወመሰሉልየት ሸቅል ላራፊዕቲ ለኢወድደ ወኢልብሉ ሀሩር ክብድ ጋብእ እግልዬ ዐለ።

አምዕል ሐቲ ላኪን ረቢ ምንዲ ሰልመኒ ወእብ ለዐለ እግልዬ ዐሽም ወመተኢያሰ፡ እተ ለእብ እግል

እትወዘፍ ለመጸአት፡ ደረጀት ሰክርታርየት ሐቆ ተወዘፍኩ፡ ልብዬ እግል አብርድ ምን ክምቲ ሸክ የዐለ እግልዬ። ወክድ ምርት ሀለ እት ቁተት እገብእ። “አያእ! ረቢ ካርዐ ልግበእ፡ እሊ ኢራተዐት ገበየ፡ ወከፋል ሚዛነ ለተ እዲነ! እግል ዲመ አልዳይም ተ ገብእ፡ ለድድ አንሳይት ትገብእ!” እት እብል ለዐዲር እግል እምዬ እምበል ሰብ ምን ሸቅል እግል ልትግን ክምሰል ሐዜ ሀተ እብ ሐሩቀት እቲ አባየ ለባርህ ገጸ ክምሰል ገልመሸት እት፡ ሕነ እዲነ እብ ግዲደ ባባተ ዱብእት እትን ለህሌት ለመሰለት እትን ፈቀድኩ። ላመ አቡዬ ብህለ ለዐለ፡ ውዳይ ሐሸረት ሐምበሬ እት መክትብ መክሰሰት ለለአጀሪዮ ኢደረር ወኢድራር ኢትረሰዐኩ። አክለ እሊ ወለመሰሉ ርኤኮ ወሰምዐ፡ ምን እግሉ ዕሽምት ለዐልኮ ሸቅልዬ ወለዐል አሰኩብዬ አቤ።

እሊ ክለ እሊ እዲነ፡ ለምን እንባተቼ አሰክ ድራሳቸው አተምም እተ፡ “ገጸ ቅርጡን የአምር” እብል ክምሰል የዓልኩ፡ ምድር ወሰመ ርኤዓም እት እንቲም ጨበው እቲ። “ለሰብ ሚቲ? ምንዲ ልትበህል ለማሂህት ኢትን፡ ላምሰል ክሉ ለአወጅቡ ለዐልኩ፡ ላኢልትበጸሕ መሰል እቲ ለዐለ ጽምእ ወዐሽም እት ሸቅል ለእግል ደረሰኮ ምህት ወወዘፈት፡ እብ መዐጸም ወመትሐሳር፡ እግል ሰኒን እንዴ ተወዘፍኩ፡ እግል ገቢልዬ እብ መትሐሳር ወመትኢያሰ እብ ብቅዕት ቅድረት እግል እክደሙ ተ ለዐለት ገዢዬ ወትምኔ። ቅባል ክድመቼ ሀይ፡ ፍሬ ለሀበቼ እግል እትማጤ ለዐለ እግልዬ ኤታን እት እዳይ ከበር ሞቲ እግል ደእመመ ፈርሀኩ። ክምሰልሁመ እግል እግል ክድመት እት መክሰሰትን ለትንክር መዋጥን እብ ለእግሉም ተአሰትህል ሕሽመት ወከብቲ ናይረት ክድመት እግል ልርከቡ፡ እተምኔ ሰበት ዐልኮ ቲ።

አምዕል ሐቲ ምርት መዋጥን ምን ባካት ረዩም እግል ሰለሰ ወአርበዕ አምዳላት እብ ቴለሉ፡ ምንዲ አትቀባበሉ፡ ምን እተ መክትብ ልትበራግህ ለዐለው፡ ሐምበሬታት፡ እብ “ጊሲ አቅብል” ክምሰል መሸገ ምኖም፡ እቲ ቅርብ እንዴ ቤሉ፡ ክምእኒ ቤሉኒ፡ “ሰምዲ ዐባይ ወለቲ፡ እንዴ ኢትጸብጠ እቲ፡ እግል እትሰአሰኩቲ” ሐቆላ ቤሉኒ።

አነ እይሰት እት አኩ፡ “ተፈደል ይበ በሊሰ ሀይብ እቲ ልግበእ ለሰአልክም” እቤሉ። እንዴ አትላ አዜመ፡ “እትሊ ሰአልዬ ኢበለሰኪ ምንዲ ገብእ፡ እግል ትሸቀይ ኢትን ፈጅር ፈጅር ለተአትጋውሐ ለህሌኪ። ጣይ አቡኪ! ውቸ! አነ ለሐ አውኪራት! ግድም ሚ እግል ኢበል ወእድገም ገብእ? መተኢያሰ

ሕሰር፡ እት ከደን ኢትን ተወገረ፡ አነ ውህር!” ሐቆላ ቤሉ። አናመ እንዴ ተግክቡ ግድም ለሰአልክም “ትሰአሎ እቡ ይበ እንሻአላህ በሊሰ ውጃህ ሀይብ እቲ ገብእ” እቤሉ።

ላመ እናሰ ሐቆ ሰኒ እት ልትፋጠኒ መደት ክልኢ፡ እግል ዕመቲ ምን ረአሱ እተ ብርኩ እብ ምዕማመ ከረየ ወሐር፡ እንዴ አትሉ፡ ሰሕቅ እት ወዳ፡ “እሊ ጊሲ ወአቅብል፡ ወኢመተኢያሰ ወክሉ ክሉ ይሕሰር ምን ሰልፍ ለአድርሱክምተ እተ ድራሰትክም፡ ወለ ሐሬ፡ እተ መክትብ ተጸንሐክም?” እት ልብል ተሰአሉኒ። ለመትፈካሩ ወለመትፋጣኑ ለወሰከዬ መሰለ እቲ። አነ እብ አፍግለ መሻቂቼ ሰኒ ንድድት እት አነ “ላለ ይቤ፡ እተ መክትብ መክሰሰትናተ ለትጸንሐኪ። ድራሰት ላተ ኢለደርሱናተ” እቤሉ። እግል መራቀብት እት መክሰሰትም ኢወዱ መሰሉኒን ቃሰደት እት አኒ። ላመፋክር እናሰ ልተርጀግ ለህለ እት መሰል “ጣይ አቡኪ ፍራት ወለቲ፡ አነ ሀይ፡ ምን ሸቅሎም ወለዐል ሰኒ ልተአየሶ ክምሰል ርኤኮም፡ እተ ካርክለም ደሩሰ መሰል እቲ ዐለው” ቤሉኒ።

ግድም ዐሽም ሸቅል ምን ረአሽ ክምሰል ወአት ቀረ ዘቡጥ ገብአኩ። አናመ ልብዬ ሸክት ካልእ እንክር እግል ልትደልል አሰተብደ፡ ፡ እሊ መሰምሰ እሊ ገዢ እት ሸቅል ድቅብት በደል ዐለት እት ተሀገጌ ትርኤት። ሰልፍ ምሰዳርዬ እግል ሰክርቲርሊ መክሰሰትን ሐሰብ ወክትል እት እብል ሐቆላ አሰተብደኩ፡ እግሉ እብ ምሰምሰ ሻሂ ምን ማህዮቼ ያበት ክነ እግል አፍግር ቀሰድኩ። እብሊ ሀይ አነ ወለ እተ እሸቁ እተ ለዐልኮ መክሰሰት ገጽን ምን አድሕድ እት በዴ ጌሰ። ሸባብ እንዴ ገብአኩ፡ ማህዮቼ ክምሰል ዓቅባይ ማሽሊ እብ ሞጤዕ፡ እብ ገበይላ እተ መክሰሰት ክምሰል ሰክርቲር እንዴ ገብእ ሸቁ ለዐለ፡ እረክበ ዐልኩ። ነገርሊ ሰርፍለ ማህዮት፡ አግመኦቼ እት ልትባበር ሰላድዮ አትከበት ወእግል ማህዮት ለካልፍ እግልዬ ሰለሰ ወአርበዕ ምእት እተ ረካብ ረሐተ እዳይ እንዴ ጨቀምኩም፡ ከእት እዳሁ አጨቅሙ እግሉ ዐልኩ።

አሰክ ሰለአሰ ሐል እተ ሐረተ መክሰሰት ክምሰል ሰክርታርየት ሌጠ እንዴ ኢትርኤ ወይእትአመር፡ እግል ከብቲ ማህዮት ሌጠ ክም ሸበት ስርቃይ አብህዘ ዐልኩ። ላመ ዐለየ እግልዬ ረቅብት ወመዐጸም፡ እንዴ ተበለለየ እት አነንን ኢመተኢያሰ ወመግህፍ ሐልፈዮ። ምሰሎምመ አናመ ሰነት እምዬ ሰበት ገብአኩ፡ እት ሐያት ጌው ብክር ወዳግም ወሰክኩ። ለአነ ወለህቲ ተሃዳነ አብ ጌዋዬ እት አማን ምርት ለኢጃምል ወኢልትከበት፡ ሰበት ገብእ ለእንዴ ኢትዕብ እት ለእትከበተ ለዐልኩ።

ማህዮት እብ ሰብ ኢሸቅልዬ ሰኒ እግሁዮ ዐለ። እብ ክምእኒ ሀይ መክረኒ ዐለ። ትሰምዲ ሀሌኪ ሕራት፡ ማል ሳክት ኢትን ለልትረከብ፡ አው በዲር እውቁይ እቲ ትገብእ፡ ከክምሰል እሰትሕጋግ ትትከበቲ፡ አውመ ሀይ ዕርፍ አንሳይት እብ ሕሰር፡ ወሕርሰ አጃዞት ትገብእ” እት ልብል ገት ሳክብ ምን ኢለአምር፡ ለእብ ወዘፈት ካትብ ሸርከት ውዙፍ ለዐለ ካትብሊ ሙዲርሊ መክሰሰት፡ ክምሰል ምን እዳይ ልትማጠየን ለዐለ ሰላዲ ደም፡ ክልኤ ዕንቲ እግል ግርመቼ ልትፋጠኒ ፈረዮን።

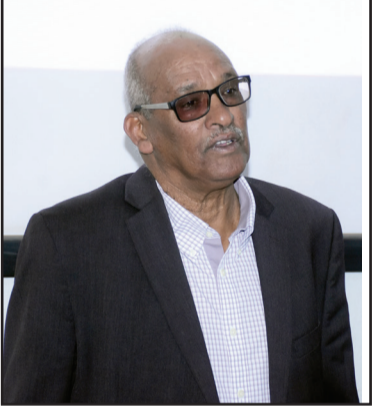
እሊ ወዳይ እሊ ኢልካርቀኩም ገብእ! እት ክል ምጽአቲ ሀይ፡ ሄራርቲ በህልዬ፡ መማኒት ገርብዬ፡ መሐዊት እገርቲ፡ መሰሕቅ አፋዬ፡ መባልሰ ዞታቲ፡ ኬፍየት ልብሰቲ ሚ እግል እበልክም ወሚ ገብእ እግል ሕደግ፡ አነ ሕሶ ምንዬ ክምሰል ሀለ እብ ልትቀደሩ እግልዬ እግል ልሸርሐ ወልሕለዩ አሰተብደ። አማን ተሓይሰ ክለኩ፡ አነ ወህቲ መርበይን ሰሕታም ክምሰል ዐልኩ ምን መዳገመ ቅሰቲ አምራም ሀሌኩ። ምሰል ምን ሐማዬ ዋጅህኒ ለዐለ ጨቅዋ እት ሸቅል፡ ወለ በዲር እት ደሚርቲ ሰቁቅ ለዐለ፡ ዐሽም ወመዐጸም እት ሸቅል፡ ወእግሉ እመዋየን ለዐልኮ ሸክትራት

አከጀህ፡ አዜ ካልእ ዶል መትፈራሩ እግል ሕላዬ አነ አላ ዋሕድ የአመምኤኒ። ክሉ ለተየልል እብ ኢመርበዩ እት ገይሰ እንትብህት እግሉ ዐልኩ።

ክምሰል እብ ትሉሉይ እወድዮ፡ መትረእዬ እት ሐረት መክሰሰትን እት አምዕል ከብቲ ማህዮት፡ ተለው ወዳኩ። ክምሰል ክል አንሳይት ምን ቤተ እት ፈግር እብ ግርመት አርወሐተ ወለብሰተ ለትትሐሰር ምንዲመ ገብአኩ፡ ክምሰል ግብተኒ እምዬ ለበዘሐ ምን እት ቤቼ እግል አብ ጌዋዬ ቲ ለእወድዮ ለዐልኩ። እት ወቅት ፍግረቼ ክምሰል ዕን ሐሰዳይ ወሬቅባይ ኢትትወለበኒ ብዛሕ እህትማም እንዴ ደእወዳ እቲ እብ ጠቢዐት መክሐተኒተ ግርመት ተለው እቤሉም። ክምሰል ለገብእ ሸቃላይላ መክሰሰት መጦረ እግል ሰላሰ አምዳላት ለሀበቶም እንዴ ሻለተው እብ ፈርሐት እግል ከብቲ ማህዮት ልትጸበር ለዐለው ሸቃላ፡ አናመ እብ ደሚር አድናናይ ወሚ ልብሉክ እት እትዳረክ እት ስር ሰራፍ ማህዮት አቲ። “ኢከጅል ከጅሎ እግሉ” ክም ትብሉኒ ተሀሉ አምረት ሀሌኩ። ግድም አናዲ ደሚርቲ ክምሰል እግል እበልክም እት እንቲ፡ እት ምቀደም ሰራፍ ማህዮት እበጥር ሀሌኩ።

ትተላሌ....

ከበር መሕበር ሙደርሲን ኤረትርዮ፡ 2^ይ ርቱብ እጅትምዑ ሰርገለ

መጅልሰ መርከዚ መሕበር

ሙ ደ ር ሲ ን ኤረትርዮ፡ እት የም 3 ወ4 ጃላይ እት መዲነት አሰመራ 2ይ ርቱብ እጅትምዑ ሰርገለ። እተ እጅትማዕ፡ መ ሰ ኦ ሊ ን መሕበር እት አ ቃ ሊ ም ክ ም ሰ ል ሁ መ እት ሳዋ ወመክተብ መርከዚ፡ ናይላ እግሉ ሰርገለው ወራታት ተቃረር ሐቆላ ቀደመው፡ ተጃርብ ለልትባደሎ እቲ ዋሰዕ ናይ ሕበር ህድግ ወደው። ርኢሰ መሕበር ሙደርሲን ኤረትርዮ ኡሰታዝ ሰምኦን መሓሪ እተ እግል አሰመዐ ከሊመት፡ እተ እጅትማዕ መጅልሰ ለትቀደመ

ተቃረር እንዴ ጌመመ፡ እት ሙሰተቅበል እብ መቅርሕ እግል ልክደም ለሰዴ አራእ እግል ልትቀደም ለአመመ ክምቲ ሸርሐ። መሻርከት፡ መቅደረት ምህት ሙደርሲን እግል ትትወቀል ሀይ ርቱብ በራምጅ ተአሂል እግል ለህሌ አትፋቀደው።

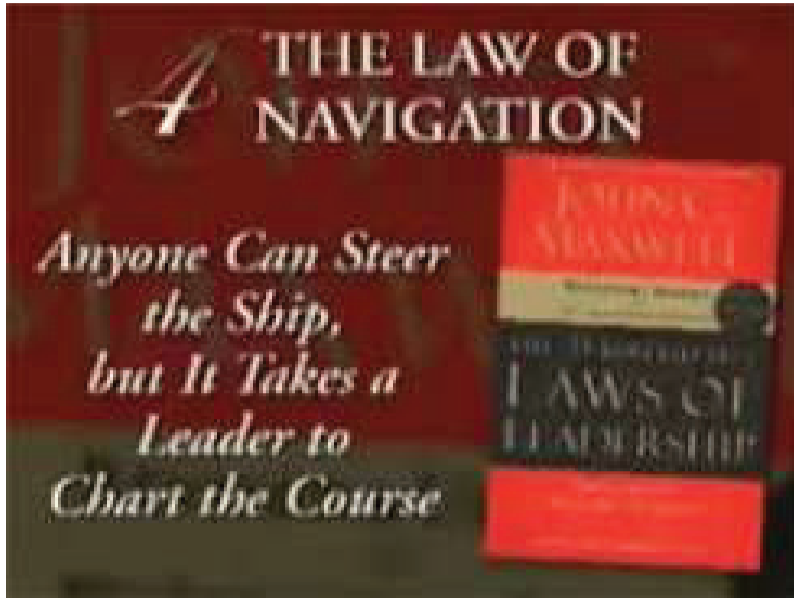
ለመጅልሰ መርከዚ እት ደንጎቤ ፍእየት መሕበር እግል ትትአከድ እት መዕየ ለህለ ፈህም እግል ሊዚድ፡ በቃዐት ሙደርሲን እንዴ

ትደቀበት በቃዐት ተዕለም እግል ትትሓየሰ ጅህድ ትሩድ እግል ልግበእ ወብዕድ አራእ ቀደመው። መጅልሰ መርከዚ መሕበር ሙደርሲን ኤረትርዮ፡ እት ወሬሕ ኖሼምበር 2025 እተ እግሉ ሰርገለ አወላይ ርቱብ እጅትምዑ፡ ናይ 5 ሰነት ሰታት ክም አፍገረ ልትፈቀድ።

ተጎራሽ ተጠውሮ ቃትን በሐር (Law of the sea)

እሊ ክቲብ እሊ ምን ጀራራት ኤርትራ ሐዳስ እብ መትግግን ውዛሪት ርዝቅ በሐር እብ ተክሌ መንግስቱ ለዳለ ምኑ ለትሰላቲ። እግል ቁርካት ነፍሶ ሰበት እምቤ ህይ እንዴ ተርጀምን እንቀድሙ እግልኩም ህሌን ቅራኔት በኪተት።

እትሊ ጥውር ዐለም ዶር ወአሀምየት ኡብሐር ወምሐጣት እብ ሻፍግ ለዐቤ እቲ ለህላ ወክድ። እግል አገቡን ዲብ ወራታት ዓሳ። መዋሰንት ወእትሳላት በሐር ወአርዛቅ። ምን ኬን ቱራሲ አግቡይ መትግግን አርዛቅ በሐር ወምሐጣት እግል ልግባእ አሰብደ። እሊ ህህረት እሊ ምን ኬን ተጠውራት እቅትሳድ ወመሕበራይ ከደማት እቅትሳድ መትግግን ወዐቦት ሐቅ ካልኣይ ሐርብ እዲን እት ዘይድ ሰበት ትርኢ። እግል እሊ አግቡይ እሊ ዘያድ እግል አደቃብ ሐዳስ አግቡይ ቲክኖሎጂ ዲብ ፊተሾት ወቀይ ትሩድ ገብአ። እሊ ህይ ዲብ ናይ ቱራሲ አግቡይ መትግግን አርዛቅ እንዴ ኢልትሐደድ ዲብ ለሐልፈ ኣጅያል ልትአመር ለኢዐለ ከደማት አርዛቅ እብ ፍንቲይ ህይ አንተግዞት መዓድን ለትሐደሰ ጣቀት በክት ከልቀ። ከም ነቲጅት ናይ እሊ ተጠውራት እሊ ሐዳስ አግቡይ ቃትን በሐር እግል አትአታተዮት አትሐዘ። ከም ታሪክ ተጠውራት ቃትን በሐር። ጅዙእ መራቀብት ሰፈርያት በሐር ወአትጋዐዞት ሙምተላካት ወአዳም እብ በሐር ለገንሕ ዐለ። ሐቀሁ ላኪን ከም ቃትን ናይ እሊ ለዐበ ክፋል ዐለምን ለገልብብ ማያይ ክፋል ናይ ዐሚም ልትርኢ ለዐለ ሰኣል ወጅብኒ ለልብለ ናይ ድወል እግል ልክደም አሰብደ። እሊ ህህረት እሊ እብ አዋጅ ትርኢማን (Truman proclamation) 1945 ለልትአመር እብ ክፍለት እዲን አርከን ለአሰብደ ሰኣል ልትበጽሐኒ ናይ ብዕዳት ሚልከት በሐር ወምሐጣት ላተን ድወል አርድየት ለአጥፊላቲ። ዲብ ሰነት 1958 እት ጅኔሸ እብ ሰበት ቃትናይ አግቡይ እድንያይ አርከን ለከሰሰ ዲብ ለገብእ ዋዕላ እብ ከምኩም ትወደሐ። ዲብ እሊ ወክድ እሊ ህይ እብ አሳሰ ቃትን እድንያይ ናይ ግንጎራብ በሐር ሚልከት ላተን ድወል ምን ዋጅብ ሕዳደን ላቲ ማያይ ክፋል ለሐልፈ ከም ዐለየ ተኣከደ። ተጠውራት ናይላ ዲብ 1958 ወ1960 ዲብ ቀድሞት ቃትን በሐር እብ ከሰሰ ለትጀመሮ ዋዕላታት መጅልሰ ቅራን ምራድ አሰሰት ሐዳስ ወሻምል መትግግን ላቡ ውፋቅ ቃትን በሐር እብ ዋደሕ ከም ልትርኢ ወደ። እብ ተውሳክ ኩሉ ተሐድያት ወመሕላኪታት ኡብሐር ወምሐጣት ዲብ ናሰኖሱ ለትሐሳለክ ሰበትቲ ሕኔት እብ በንበን ልትርኢ እብ ሕበር እግል

ልትርኢ ናይ ሕበር ሐል እግል ልትሐዘ እግሉ ልትብል ፈላዐት ክልቀ። ሰበት እሊ ምን ቀደም እሊ ልትርኢ ለጸንሐ እብ መትግግን ዲብ ሰነት 1982 ዲብ ቃትን በሐር እንዴ ረከዘ እት ለገብእ እጅትማዕ መጅልሰ ቅራን። እሊ ቃትን እሊ እብ ረሰሚ ተዐለነ። ሰኣል ወጅብኒ ለልብል ናይ ድወል ዲብ ለዐቤ እብ ምጽቲ እሊ ቃትን እሊ እብ ረሰሚ ሸሃደት ሀቤ። ቀደሙ ልትርኢ ለጸንሐ መክሐደ መትግግን ሰያደት ማያት ጅዙእ (Territorial sea) እንዴ ትፈረመ 12 ናውቲካል ማይል እግል ልግባእ እብ ቀረርት ካቲመ ገብእ እግሉ። እሊ ህይ ሕዙእ ናይ እቅትሳድ አቅሊም (Exclusive Economic Zone) ለልብል ሐዳስ አፍካር አትበገሰ። ሐንቲ እሊ መፍሀም እሊ ሚልከት በሐር ወምሐጣ ለገብእት ደውለት ምን ናይ ማይ ጅዙእ ሰያደት እግል ቀየሶት ለትትጎፋዕ እቡ መበገሲ ከዋ (Baseline) አሰክ 200 ናውቲካል ማይል ለራሙ ኩሉ አርድ በሐር ምን ተሐት ጠፋሐት በሐር ለልትረከብ አርዛቅ እግል አንተግዞት ወመትጎፋዕ ሕዳድ ለአሰቡ ሐቅ ከምበ ተሐደደ። እብ ተውሳክ ዲብ መሰወደት 47 ናይ እሊ ቃትን በሐር ክመ ሸራሕ ለህላ እግል ሐቲ ከምኩማት ጅዛይር ለትመልክ ደውለት (Archipelagic State) መትግግን ናይ ማይ ጅዙእ ምልክየተ (Territorial Sea) እግል ቀየሶት እትጃህ በሐር ለልትረከብ ናይ ኩለን ጅዛይር እትጃህ ዎሮ ናይ ከዋ መሰመር እብ ርሰመት ከም መበገሲ ኑቅጠት (Baseline) እግል መትጎፋዕ እግል አወል መረት መሸቀይ ለገብእ ናይ እዲን ቃትን ሰልጠት ሀቤ። እምበል እሊ እብ አሳሰ ቃትን በሐር ሚልከት ኡብሐር ወምሐጣት ላተን ድወል አሰክ 200 ናውቲካል ማይል ክፋል ማይ አርከን እግል ልምለክ ዲብ በሐር ወምን ከርሰ በሐር ናይላ ክፋል ማይል አርከን ለልትረከብ አርዛቅ እግል ለአንተህዘ ሕዳድ ለአሰቡ ናይ መትግግን ሕቁቅ ከም ለህሌ

እሊን ወደ። እምበል እሊ ኩለን አዕዳእ ድወል ምስል ቃትን በሐር ለልትጸበዋ ቀድያት አው ሰኣላት እግል ታሪካይ አሃምየት ናይ እሊ ውፋቅ እሊ ዲብ አጥፍሐት ሰላም። ዐድል ወሄራር ተጠውሮ ናይ ኩሉ ሙጅተማዕ እብ ደሚር ወናይ ሕበር መፍሀም መትግግን ተጠውሮ ለከልቅ ከምቲ እንዴ ፋህመየ እብ ሻፍግ እግል ልቅንጸቡ መባደራት እግል ልንሰኣ። እብ ተውሳክ አሰሰት ቃትን በሐር ቃትናይ ሰልጠን ናይ ኩለን ሚልከት ድወል እግል አከዶት እድንያይ መትራከቢ እግል ጠወርት ቃትናይ ናይ በሐር ንዛም ሐብሬ እግል አትአታታይ ሰላም ወአምን ብሐረ እግል አድመየት። ለትሳወ መትግግን አርዛቅ እግል አከዶት። ሕፍዘት አራውሕ ወአርዛቅ በሐር እግል አድመየት ናይ ድራሳት ነሻጣት እግል ልትሰርገል ከምሰልሁ መዳዳት ወሕፍዘት ድዋር በሐር ለልኣደምን። ለልኣትሻፍግ ወለ ገንሕ ሩሕ ወመፍሀም ናይ ኩለን አዕዳእ ድወል ከምቲ ልትሸራሕ። ምስል እሊ ዐውቲ ናይ እሊ ለትሸራሕ አህዳፍ ናይላ ቃትን እግል መንፈዐት ወምራድ ናይ ኩሉ ሸቡብ እዲን እብ ዓመት እብ ፍንቲይ ህይ እግል መንፈዐት ወምራድ ናይላ ኡብሐር ወምሐጣት ለመልክ ወለ ኢመልክ ዲብ ተጠውሮ ለልትረከብ ድወል እት ወግም ለአተ ለትሳወ ዐቦት እቅትሳድ እዲን ለልኣክድ ከምቲ ዲብ ደሚር ናይ ክል ዕዳ ላተ

ናይ ብዕዳት ድወል ከም ከሊጅ ወጂአግራፍያይ መጸብብ አካናት ምስል ርሐብ ወጂአግራፍያይ ሰን ላቡ አካናት ሚዛን ለራቅብ ሰበትቲ ሚዛንያይ ናይ በሐር ቃትን እንዴ ትባህላ ልትሰሚ። እምበል እሊ ቃትን በሐር እግል አዕዳእ ወአዕዳእ ለኢገብአየ ድወል እብ ተሳዊ ለከድም ሰበትቲ “ናይ እድንዩ ቃትን” እንዴ ትባህላ መ ልትሰሚ። ሀለዮት ሕዳድ ለአሰቡ እድንያይ መትግግን። እልትዛም መትግግን ድወል እብ አቅሊም ወድዋር። እብ እድንያይ ሚናት ወብዕድ መአሰሳት ኩብቲ ረኪብ ወመትግግራይ ግብኣት ገሌ ምን አግደ አሰሰ ናይ ቃትን በሐርቲ። ሐንቲ ጸላል ቃትን በሐር ለትአሰሰየ ናይ እዳረት መአሰሳት። 1. እድንያይት መሕከመት። ዲብ ቃትን በሐር ፍንጌ ድወል ለቀንጽ ኢመፋህመት ናይ በሐር ወምሐጣ እግል ዳየናት እት ሰነት 1996 ለትአሰሰት ቲ። ፍንጌ ኤረትርየ ወየመን ለዐለ ናይ ጅዛይር ሐኒሸመ እትላ መሕከመት ከም ትፈረደ ልትአመር። 2. እድንያይ በዐል መዝ አርድ በሐር። ዲብ ሰልፍ እዳረት ወመራቀብት ናይ ከርሰ በሐር አርዛቅ ናይላ እብ ደረጃት እዲን ለልትአመር ናይ ማይ ጅዙእ ዲብ መሰወዳት ቃትን በሐር እብ ዋጅብ ለኢትሐቀፈ ሰበት ዐለ እሊ በዐል መዝ እሊ ዲብ ከርሰ በሐር ናይላ እብ ደረጃት እድንያይ ማያት ለልትአመር ምን ናይ ሰያደት ድወል በረ ለህላ (International waters) ለገብእ እንተግዝ መዓድን እግል አዳርት ወራቀቦት ዲብ ሰነት 1994 ለትአሰሰት። 3. ሙፈወደየት ዲብ ንቁሳት ክፍላት እዲን አርከን። እብ አሳሰ ቃትን በሐር መትግግን ክፍላት እዲን አርከን ናይ ሐቲ ደውለት አሰክ 200 ናውቲካል ማይል ልትመደድ ልብል ዐለ። ምናተ እብ አሳሰ ክልቀት ጂአግራፍያይ መካሪት ድወል ዘያድ 200 ናውቲካል ማይል መትግግን ሰበትቲ ዋርዓናት እግል ልትቀደም ሰበት አሰብደ እግል እሊ እግል አትግማል ዲብ ሰነት 1997 ለትአሰሰት ሙፈወደየት ቲ። 4. ውፋቅ መጅልሰ ቅራን ዲብ ሕፍዘት ዓሳታት። እብ አሳሰ ናይላ ዲብ ሰነት 1982 ለትዳለ ቃትን በሐር ሰጅል ለህላ እብ ሰበት እዳረት ዐቂብ ለሳግም ወሳብት በካት ለአሰቡ ዓሰታት። እሊ ውፋቅ እሊ እግል ሕፍዘት እዳረት ዲብ ቀበት ናይ ማይ ሰያደት ድወል ልግባእ ወምንኬኑ ለልትረከብ አርዛቅ ዓሳ። ዶር ወመትግግን ድወል እብ ዋደሕ ከምሰልሁ ፍንቲይ ናይ እዳረት ጠለብ ዲብ ጠወርት ለልትረከብ ድወል ረሰምየት እግል ሂበት እንዴ ረከዘ ዲብ ሰነት 1995 እንዴ ዳለ እት ሰነት 2001 ዲብ ፍዕል ለዋዕል ውፋቅቲ።

ለናይ ደንጎብ መዓርክ ተሕሪር

5^ይ ወናይ ደንጎብ ክፋል

መዓል 22 ማዮ

ዲብ እለ አምዕል ክፈል-ጃን 85 ሳዕት 6:15 እስቲሕ ህጃም እንዲ አምቡተ፡ እብ ድማን ዲብ ሕግስ ወቀርቲ፡ ለህለ ትብብ እንዲ ጸብጠ፡ ድማን ወደገለብ ጽርግዮ ክምሰልሁ መ እግል ዐዲ ዛምር ወዘባን አንገብ ሐቀለ ጸብጠት፡ ዲብ ባካት ሐርመት ጉወ ባካት ወርዕዝ በጽሐት፡ ወርዕዝ ሰኒ ወቅል ኣካን ወሰዋትር ትሩድ ለዐለ እቲ ድፈዕቲ፡ ውሕዳት 85 ዲብ እለ አምዕል እለ ውርዕዝ እግል ራቀቡት ክልኡ ዶል ለወደያሁ ህጃም እግል ልትሰርገል ሰበት ኢቀድረ ዲብላ ባካት እግል ልትመዮ ትቀሰቡዮ፡፡

ክፈል-ጃን 52፡ ህጃም ሳዕት 7፡ 30 እስቲሕ እብ ደቂናዞ አምቡተ፡ ባካት ሳዕት 11:00 ህዩ እግል ወቀርቲ ጸብጠ፡ ሐቆ እሊ ሄራሩ እንዲ አተላለ ዐደርዐደ እንዲ ኢለኣቲ ዲብ ጠረፍ ናይላ ዐድ እተ ህለ ዐክክል ዲብ ልትሓረብ ትመዮ፡፡ እሊ ዲብ ገብእ እብ ጀህት ሰሰሕ ለዐለ ውሕዳት ኣስክ ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ መዋቅል ወቀርቲ ፈግር እት ህለ እብ ጋድሞታት ህዩ ጋዲን እንዲ ጸብጠ ትመዮ፡፡

ክፈል-ጃን 16 ምን አብረት አውልዕጽ ወአድግኻ ጽብሕ ምድር እንዲ ትብገሱ፡ እብ ዐዲዛምር እንዲ አበለ ምን ደምበ ኣስክ ምውዳቅ ጸሓይ ወርዕዝ ለህለ ኣካናት ሐቀለ ጸብጠ፡ ዲብ ደምበ እግል ህለዮ ክልኡ ፎርቶ ወእግል አዘይሑ ወድዋራተ እብ ቀለል እንዲ ጸብጠ ትመዮ፡፡

ክፈል-ጃን 70 ምን ኮርባዮ ወድዋራቱ እንዲ ትብገሱ፡ ገሌ ክፋሉ እግል ጽርግዮ ሸኩቲ እንዲ በትኩ፡ እት መንጉደ ገጽ ልጸገዕ እት ህለ፡ ገሌ ክፋሉ ህዩ እግል ድባርወ ለራቅብ ዐክክል ዐዲ-ረእሲ ሐቀለ ጸብጠ፡ አምሱይ ሳዕት 20:00 እግል ድባርወ ሐረረ፡፡ ገሌ ክፋል ውሕዳት ህዩ ኣስክ ተረእምኒ ገጸን ትቀደመዮ፡፡ ምናተ ተረእምኒ እንዲ ኢበጸሐ ዲብላ ህለ ጋድም፡ አባይ 20 ደባበት ውበዙሕ ጃን እዳሉይ ሰበት ዐለ፡ እንዲ ትክረዐ ተረእምኒ እንዲ ኢበጸሐ ትመዮ፡፡

መዓል 23 ማዮ

ዲብ እለ አምዕል እለ ክፈል-ጃን 52 ህጃም ሳዕት 5:30 እስቲሕ እንዲ አምቡተ፡ ሳዕት 11:00 ዲብ ዐደርዐደ ወጉወ ለትመዮ ጃን አባይ እንዲ ጸርገ ድማን ወደገለብ ገበይ እንዲ ጸብጠ ገጽ ቀደም እት ልሄርር እግል ዘግብ ጸብጠ ከኣፈት ዐዲ-ሐወሽ ሸኣገ፡ እብ ጋዲን ለፈግረ ውሕዳት ህዩ እግል ሐርመት ቀጸለ እንዲ ጸብጠ ዲቡ ሐቀለ ተሐዮበዮ ዘግብ ዓረ ወዲብ ዘግብ ትመዮ፡፡

ዲብ ሕግስ ወርዕዝ ለትመዮ ክፈል-ጃን 85፡ እበ ዐለት እሉ ሕድት መቅደረት ኣዳም ወዋርታራት ወርዕዝ እግል ልጸብዋ ህጃም ምንመ ህረሱ፡ እብ ጀህት ድገለብ እንዲ ኢልትረኡ ለጸንሐ ምር ሸለቀ አባይ እብ ስምዋ እግል ልህጃም ሰበት ጀረቡ፡ በርናምጁ

እንዲ ኢሰርግል ገጽ ግረ ኣቅበሎ፡ እንዲ ጸንሐ ሳኪን ኣዳም ወሰልሐ እንዲ ዝመ ግረ ለኢበልሰ ህጃም እንዲ ጠለቀ እግል ወርዕዝ ጸብጠዮ፡ ምቀደሙ ዋጅሁ ለዐለ ድቁብ ሸፍ እት ልትባጠር ህዩ እግል ጃን አባይ እት ኬብብ ገጽ ቀደም እት ለአተላሌ እግል እምብይቶ፡ ዐዲ-ቀሺ ወዐዲ-ሕድርም ጸብጠ፡፡

እብ ጀህት ምውዳቅ ጸሓይ ወርዕዝ ለዐለ ክፈል-ጃን 16፡ ወርዕዝ እንዲ ኢትጸበዋ እግል ልግበእ ለቀድር ሰበት ኢዐሉ፡ ዲብ እለ አምዕል እሉ፡ ውሕዳት ክፈል-ጃን 16 ቴለል ወርዕዝ ዲብ ታበዐ ተርቲብን እት ለአትሓይሰ ኣስበሐዮ፡ ሐቆ መትጸባዋ ወርዕዝ ህዩ ህጃም እንዲ ህረሰዮ እግል ዐዲ-ቀሺ (ምሰል ክፈል ጃን 85 እንዲ ጸብጠዮ) እግል ዐዲ-ህከፈ ምን ግራሁ ህዩ ዐደምዘማት (ምን ግረ ምሰለ መጸአው ኣንፋር ስለለ 72 እት ልትግወን) እግል ልጸብጠ ቀድረ፡፡

ዲብ እለ አምዕል እሉ፡ ዲብ ባካት ተረ-እምኒ እንዲ ገብእ ዳፌዕ ለትመዮ ጃን አባይ ደባባቲ እንዲ ጸብጠ ኣስክ ድባርወ አተጀህ፡ ለዲቡ ዐለዮ ውሕዳት ክፈል-ጃን 70 እንዲ ካዩደ ኣስክ ኣስመረ እግል ልሕለፍ ህዩ ለትቀደሩ ጀረቡ፡ እብላ ጀርቤ እለ ሐድ ጃን ወሰለሰ ደባበት ኣስክ ኣስመረ ሐልፈው፡፡ ለተርፈ ጃን ወደባባት ሳኪን እግል ልሕለፍ ሰበት ኢቀድረ እብ ተማሙ ትጸብጠ፡፡

ግረ እሊ ገሌ ክፋል ውሕዳት ክፈል-ጃን 70 ኣስክ መንደፈረ እንዲ ሄረረ፡ ሳዕት 13:00 አደሐ መንደፈረ አተዮ፡ ሄራረን ዲብ ለአተላልዮ ህዩ ዐዲ-ኳለ በጽሐዮ፡ ዲብ ዐዲ-ኳለ ወድዋራተ ለዐለ ጃን አባይ፡ 22 ማዮ ኣስክ ትግራይ እግል ልትዐዲ ዲብ ክሳድ-ዕቀ እብ ሐቲ ብርጌድ ጃን መሐሊ ወውሕዳት ህንደሰት እንዲ ትክረዐ ክሉ ክምሰል ሰልም ወሰልሐ ክምሰል ከሬ ገብእ፡ ሐቆሁ ኣስክ ትግራይ ተዐደ፡፡

ለዲብ ድባርወ እብ ሸኩቲ እንዲ ወደ ኣስክ መንጉደ ለሄረረ ውሕዳት፡ መካሪት ምድር ሰበት ኢሰደዩ ዲብ እለ አምዕል እለ መንጉደ እግል ልጸብዋ ኢቀድረ፡፡ ምናተ ገሌ ውሕዳት ናይላ ክፈል-ጃን ሳሊ ጀህት

ምውዳቅ ጸሓይ እንዲ ትመደደዮ ሮሪብ ፋግራት ተመዮ፡፡

መዓል 24 ማዮ

ዲብ እለ አምዕል እለ ክለን ውሕዳት እበ ዐለዮ እቲ እትጀህት እንዲ ትመቅረሐዮ ህጃምተን ዲብ ለአተላልዮ ገጽ ቀደም ሄረረዮ፡፡ ክፈል-ጃን 52 እበ ትብገሰት እቡ እትጀህ አባይ እምብል ለገአት መቃወሙት እግል ልህረብ ሰበት አምቡተ ገሌ ውሕዳት ድማን ወድገለብ ጽርግዮ ኣስመረ ዐዲ-ሕወሽ እንዲ ጸብጠዮ እት ኩርብ እምብይቶ ፈግረ እት ህለዮ፡ ባካት ሳዕት 11:00 ህዩ ብሎት ጎዳይፍ በጽሐዮ፡፡ ገሌ ክፋል ውሕዳት ክፈል-ጃን 52 እብ ጀህት ዐዲ-ሐወሽ ወጸሎት ኣስመረ ሐቀለ አተዮ፡ ምን ጀብህት ግንደዕ ወዐዲ-ሮሶ እንዲ ልትገለል እግል ልምጸእ ለቀድር ጃን አባይ እግል ከሬዕ እብ ሸፋግ እብ ማይ-ጨሆት እንዲ ወደዮ ኣስክ ቤት ገርጊሰ አተጀህዮ፡ ለምን ጀብህት ግንደዕ ወዐዲ-ሮሶ ለሸክተ ብዘሐ ለቡ ጃን አባይ ዲብ ቤት-ገርግሽ ሸውዮ እግል ልትቃወም አምቡተ፡ ምናተ እለን ውሕዳት ጃን ሸዕቢ እብ ቀለል ራቀቡዮ፡፡ አባይ እግል ኣስመረ ተረግ እንዲ ኣበለ እግል ልህረብ ሰበት ኣስተብደ ክፈል-ጃን 52 ህጃምተ እትለ አትመመት፡፡

ክፈል-ጃን 85 ዲብ እለ አምዕል እለ ለገብአት ትግበእ መቃወሙት አባይ እንዲ ኢልትሃደፈ ክርብ እምብይቶ እንክር ድማን፡ መርሐኖ ህዩ እንክር ድገለብ እንዲ አትለ ኣስክ መከሪዩ ዋዳራት ኣስመረ አተ፡፡

ክፈል-ጃን 16 እስቲሕ ሳዕት 6፡ 00 ምን ዐዲ-ቀሺ፡ ላምዘ ወዐዲ-ህከፈ እግል ህጃም ትብገሱ፡ ከገብአት

ትግበእ መቃወሙት አባይ ሰበት ኢዐለት ህዩ፡ ባካት ሰዕት 10:00 ኣዳሕዮት ዐዲ-ገዕዳድ አተ፡፡

ዲብ እለ አምዕል እለ ገሌ ውሕዳት ክፈል-ጃን 70፡ ምን ሰለዕ-ደዕሮ እንክር ምውዳቅ ጸሓይ ለህለ ኣካናት ጸብጠ፡፡ ዲቡ ደባባት እንዲ ጸብጠ ዲብላ ባካት ኩግኩግ ልብል ለዐለ ጃን አባይ እግል ልሰልም እብ ምር ኣሲር ጀዋብ ትለእክ እቲ ወለጃን ምሰል ደባባቲ ክምሰል ልጸብዋ ገብእ፡ ለተርፈዮ ውሕዳት ህዩ እግል ሸንክት ምውዳቅ ጸሓይ ገጽ ለህርብ ለዐለ ጃን አባይ እግል ልክረፈ. እብ ደዕሮ-ቃውሎሰ ወቁሸት እንዲ ኣበለዮ ኣስክ ጸዐዘ፡፡ ዐዲ ገብሩ ወደናጉል እንዲ ተሐረከዮ እቡ እግል ልህረብ ጀርብ ለዐለ ጃን አባይ ምሰል መምተለካቲ ጸብጠዮህ፡፡ ለእብ ጀህት ምውዳቅ ጸሓይ እብ መጣር ኣስመረ ለአተዮ ውሕዳት ክፈል-ጃን 70 እብ ጀህተን እግል መዐሳክር ትራክቲ-ሲ ወትራክብ-ቤ ወቁሸት እንዲ ጸብጠዮ ህጃምተን አተመመዮ፡፡ ለኣስክ ዐዲ-ኳለ ወክሳድ-ዕቀ ገጸን ለጌሰዮ ውሕዳት ህዩ፡ ዮም 24 ማዮ፡ ምን መንደፈረ እንዲ ትብገሰዮ እብ ገበይ ዐረዘ፡ ባርንቲ አተዮ፡ ምሰለ ዲቡ ለጸንሐዮ ምን ጀብህት ከረን ለመጽአዮ ውሕዳት እብ ሕበር ኣስክ ተሰነይ እንዲ አተላልዮ ህዩ እንዲ ትፈንጠረ ኣስክ ሱዳን ገጽ ለህርብ ለዐለ ሐድ 80 ኣልፍ ጃን ደርግ እንዲ ጸብጠዮ ወራተን አትመመዮ፡፡

ለእብ ጀብህት ደቀምሐሬ ለአምቡተ ናይ ካቲመ ህጃም እበ ዲብላ ጀብህት ርቲባት ለዐለዮ 4 ክፈል-ጃን በህለት 16፡ 52፡ 70፡ 85 ምሰል መካናይዘድ ብርጌዳት 73 ወ34 ውብዕድ ሲድዮት ውሕዳት ለገብእ፡ ዛይደት መሻረከት

ገበል ለዐለ እቲቲ፡ 23 ማዮ ኣባይ እግል ኣስመረ ወክረን ተረግ እንዲ ኣበለ እግል ልህረብ ኣስክ ተሰነይ ክምሰል አተጀህ፡ ዲብ ጀብህት ከረን ለዐለዮ ውሕዳት ጃን ሸዕቢ ዲብ ባካት ሐሊብ-መንተል እንዲ ተሐረከዮ እብ ከቢን ብዙሕ ጃን ወኣስለሐት ኣባይ ለአተርፈ. እት ህለዮ፡ ሰረን ኣስክ ባካት ባርንቲ ወተሰነይ እንዲ ሐልፈዮ፡ ዮም ኣለቡ ጃን ወሰለሕ ጸብጠዮ፡፡ እምብል እሊ ዲብ ባርንቲ ለዐለው ኣንፋር ህንደሰት ውበዕም ምናድሊን ኣጅህዘት እግል ለህርብ ለዐለ ጃን አባይ እግል ልጸብጦ ወመምተለካቲ እግል ለአተርፎ ዝደደት ትጸገመው፡፡ ፈጅራትለ ኣስመረ ለተሐረረት እቲ፡ ዲብ ዮም 27 ማዮ 1991 ጃን ሸዕቢ ዲብ ሐንቲ ጃን አባይ እግል ዐለት ሚንት ዐሰብ እግል ልጸብዋ ህጃም ህረሱ፡፡ እሊ መጦርላ ኣዲሰ ኣበለ እግል ሐረርት ገብእ ለዐለ ናይ ደንጎብ ህጃም እግል ለአሳድር ለትከጠጠ ዐለ፡፡ ጃን አባይ እብ ክለ ሐሊቲ እግል ልትሓረብ ሰበት ኢቀድረ ሳኪን፡ ጃን ሸዕቢ ዲብ ቀበት ሐቲ ኣምዕል ዐሰብ ሐረረ፡፡ ዲብላ መዲነት ለዐለ ለበዘሕ ጃን አባይ ልጸብዋ እት ህለ፡ ለተርፈ. ህዩ ኣስክ ጅቡቲ ወዮመን ህርቡ፡ መዋ-መጦር እሊ ጃን ወደኔ እብ ደባባት ወሰለሕ ክቡድ ጀብህት ሸዕብዮት እንዲ ተለ ዲብ ዮም 28 ማዮ 1991 ለትጸብሕ ሳሊ ኣዲሰ-አበበ እግል ሐረርት ህጃም ጠለቀ፡፡ እምብል እት ሐረት ዲባን ሕኩመት ኣዲሰ ኣበበ እግል ደባባት ጀብህት ሸዕብዮት ለተሃደራዊን ሸባህ መቃወሙት ህዩ፡ ጃን ኣዶኔ መካናይዘድ ውክማንዶ ጀብህት ሸዕብዮት፡ ዲብ ጽብሕ ምድር ናይ ዮም 28 ማዮ 1991 ዓሲመት አተብዮ ኣዲሰአበበ እብ መቃወሙት ብዘሕት እብ ተማመ ተሐረረት፡፡

ዲብ ኤረትርዮ ለዐለ ካልኣይ ኣብዮታይ ጃን እስትዕማር አቶብዮ፡ ዲብ እሊ ናይ ደንጎብ ወክድ፡ ብዘሐሁ ዝደድ 130.000 በጽሕ ዐለ፡፡ ዲብ መዓርክ ጀብህት ደቀምሐሬ እንዲ ትፈለል እግል ልትፈንጠር ክምሰል አምቡተ ህዩ፡ ምን ጃን ለሐድ 80 ኣልፍ እት ገበይ ከረን ወበርክ ሐድ 21 ኣልፍ ዲብ ክሳድ ዕቀ፡ ሐድ 13 ኣልፍ ዲብ ኣስመረ ወድዋራተ እብ ጀህዕ ዝደድ 114 ኣልፍ ጃን አባይ ትጸብጠ፡፡ ለተርፈው ሐድ 16 ኣልፍ ህዩ ዲብላ ሐርብ ትቀተለው፡፡ ለአሲሪን ህዩ እተ ዶሉ ዐፎ እንዲ ገአት እሎም ኣስክ ዐደም ትሳረሐው፡፡ እብ ጀህት ሰለሕ እምብል እት ሐርብ ለትደመረ ወሰለሰ ኣስክ ሱዳን ለአተዮ ደባባት ወሕዳት መካይን፡ ክሉ ሰለሕ ወመምተለካት ካልኣይ ኣብዮታይ ጃን በህለት፡ 200 ደባባት፡ 50 ናይ 130 ሚሊሚተር መዳፈዕ፡ 171 ናይ 122 ሚሊሚተር መዳፈዕ፡ 44 ቢኤም21፡ 18 ቢኤም24፡ 127 ዙ-23፡ 1038 ሞርታራት ውበዕድ ዮም ኣለቡ ምግባይ ወክፈፍ ኣስለሐት ዲብ እዲ ጃን ሸዕቢ ተሕሪር ኤረትርዮ በርደ፡፡ ለእግል መደት 30 ሰነት ለገብእ ሐርብ ተሕሪር ሸዕብ ኤረትርዮ ህዩ እብሊ ለለትዐጅብ ዐስከርያይ ዐውቲ ካቲመ ገአት እሉ፡፡

ዐምሳት እብ ክሱስ ደቅጥ ደም እግል ተአምሩ ለወጅብ

ደቅጥ ደም ለእሙር ቅያሱ ሐልፈ. ምንገብእ እግል ክሱስ ኣደሚ ዲራይ ቲ። ኣንጎይት ደሐን እንዲ ዐለት እት መደት ዕምሳት ደቅጥ ለረጌዕ እቲ ኣውካድ ሆይ ሆይ። እብ ክሱስ እሊ ቲለል ለገብኣት ወላዲት እግል ተአምሩ ለብእተ መዕሉማት ሰበት ሆይ። ደክቶር በሽር ረመዳን ምን እሱብዳልየት ተሰነይ እት በርናመጅ ገለብ ደሐን ራድዮ ለሀቡ መብርሂ እዲ ሐዮብን እዲ-ሆሙ ሆይ። ቅርኣትኩም ኣተላሉ።

ውቁል ደቅጥ ደም እት መደት ዕምሳት ማቲ

ሰልፍ ውቁል ደቅጥ ደም ለእንብሉ ምን ንቡር ቅያሱ በሀለት ምን 120/80 እት ልትወቀል ዶል ገይሱቲ። ነፈር ደቅጥ ደሙ 140/90 ወምኑ ወለዐል ትቀየሱ ምንገብእ ደቅጥ ደሙ ራፊዕ ሰበት ሆይ እት ሞጅብ ቅያሱ ለእብሉ ኣድወየት ኣውርዕዮ ለሐዘክ ክም ሆይ ለእሸር። እብ ፍንቲይ እት ወክድ ዕምሳት ለመጽእ ውቁል ደቅጥ ደም ሆይ ሆይ። እሊ ኣገድ እንዲ ትፈረገ ኢትሳሪ ምንገብእ እግል እም ምንገብእ ወውላደ እት ብቆት ዳይመት ወኣስክ እት ሞት ለካሬቲ።

ውላድ ለአምላኦ ውቁል ደቅጥ ደም ማቲ ዶል ልትፈረግኹ

ዐምሳት ምስል ውላድ ለመጽእ ደቅጥ ደም ውቁል ሞድየት ሆይት እግል ነበል ዕምሳት ምን ሐምሰ ወሬሕ ወለዐል እግል ልግበእ ቡ። ቀደሙ እት ነፍሱ ለተአምሩ ደቅጥ ደም ውቁል ለአለብ ደቅጥ ደም ምን 140/90 ወለዐል እት መርመረ ናይ ሸንፎ ሸንተ ኣልቡሚን ለልትብሀል ፕሮቲን ለትረኡ እግል ትግበእ ብእተ።

አሻይር ውቁል ደቅጥ ደም እት መደት ዕምሳት ከአፎቲ

አሻይሩ ብዙሕቲ። ለአግደ ሆይ ቀደም ኣዘ ለኢተአምረ ድቅብ መጸጸት ረኣሰ (ከናይን ወጀዕ እንዲ ነሰኣት ለኢተሐድግ) ዕንቃት ለሐበሻብሸ - ልትጣየፍ ወትልጭ-ትልጭ ለልብል ንቃጥ ልትረኣየ እንክር ለዐል ጀህት ድማን ናይ ኩብደ ሰኔ ለአመጽጸ እት ወክድ ሐጨር ለልትረኡ መትሃባጥ ገጽ። እደይ ወእገር ትንፋሱ እግል ትሕጨር ምን (እግል ትዳየግ ሐቆ ተኣነብት። ውቁል ደቅጥ ደም እት ወክድ ዕምሳት ለአሸር። ለኣለት ሐቆ ትደቀብ ሆይ ዐምሳት እት ቅያሱ እግል ትኣቲ ትቀድር። ምኑመ ሐቆ ትደቀብ

ነፍሱ እግል ትትራጀፍ ምን ክምለ ሕማም ወዲቅ ለራክበ እግል ትግበእ ወኣስክ ጀልጠት እግል ቲዲ ትቀድር። ለጅን እብ ኡልትራ-ሳውንድ/ ኮምፒተር ምን ልትረኡ ሐረኩቲ ብርድት ኣው ለኢሆሌት ትጸኔሕ ወእሙመ ልትሐረክ ክም ኢሆሊ ናሰ ትሸዕር እቡ።

ኣሰብብ ውቁል ደቅጥ ደም እት ዕምሳት ማቲ

ኣሰብብ ኣክልሕድ እሙር ኢትን። ላኪን ለመገብሱ ምን ኣቦት ቲ። ለኣቦት ብዙሕ እግል ጅን ወእሙ ለነፊዕ ኮሚካላት ትዘኔሕ። ሐት-ሐቲ ዶል ላኪን ሰበቡ ኣስክ እሊ ምርዱይ እብ ኢሆሊ ምስምሱ። ደቅጥ ለወቅል ወጅን ወእሙ ለደርር ኮሚካላት ተኣፈሬ። ለሰብ ኣክልሕድ ትፈረግ ምንመ ኢልትብሀል። እግል ሕማም ዝያድ ቅልዓት ለገበኣ ሆይ ሆይ። ኢትብከረት። እብ ዕምር ክም ዐቤት በሀለት ዝያድ 35-40 ሰነት ዕምረ ለትብከር/ ለትወልድ ኣንጎይት እግል እሊ ትመሰል ብቆት ቅልዕት ቲ። ዕምረ እንዲ ኢተምም (18 ሰነት እንዲ ኢተአምም) ለዐምሳት። እት እመ ትግበእ ወቅሩብ ውቁል ደቅጥ ደም እት መደት ዕምሳት ለሱዱሬ። ቀደም ኣዘ ራክበ ለገብኣ። ለዐል ማዳን ላተ (ለኣክረሸት)። ሕማማት ዳይም ክም ከረ ሰከራ። ረክሰ ከላዊ . . . እግል እሊ ሕማም ቅልዕት ሰበት ትገብእ ዛይደት መራዕየት ተሐዘ።

እንትሻሩ ኣክል ኣዩቲ ወልትዳጭ መኢትን

እት ክለ ዐለም ለሆላቲ። እት ድሆር እተይ ለብእተን ድወል ኣስክ 10% ለበዴሕ እቲ ኣውካድ ሆይ። እት ዐድናመ እት ወክድ መራዕየት ቀደም ውልደት ለልትፈረገ ሕዳት ኢትን። ለእም ምን ዐምሳት ክም ሆይት ለኣመረት እተ ኣስክ ትወልድ ምን ተሐምቅ ሰማን ደርቡት

ከሸፍ ትወዲ ሐቆ ገብኣት። ለሕማም ኣገድ ሰበት ልትአመር ኣገድ ደሞ እንዲ ኣንበተት ሆይ ወጅናህ እብ ሰላም እግል ልፍገር ቀድር። ደንገርት ክል ዶል መደረት ተልየ። ብዝሓት ምን እብ ውቁል ደቅጥ ደም እት መደት ዕምሳት እት ነፍሱን ወጅናህን ብቆት ለትጀሬ ዐመሰ። ለከሸፍ እንዲ ደንገሪየ ለኣንበተት ተን። ምን ቃልሰ ቲ ድኢትን ዕያደት መራዕየት ዐመሰ። እንዲ ኢልርእየ እት ውልደት ለበጸሓመ ልትረከበ። ዮም ዕያዳት መራዕየት ዐመሰ። እት ክል ኣካን ሆይ። ለኣለቡመ ሐካይም እት ወሬሕ ኣው ክልኣት ወሬሕ ሸብ እተ እሊ ሆይ ሆይ። ከዐምሳት ምን ትደንግር እት ሳልሰ ወርሐ ከሸፍ ኣንበተት ምንገብእ ለሕማም እት ሓምሰ ወሬሕ ሰበት ለኣነብት። እተ መታብዕት ማዳን። ማዳን ጅናህ። ሄራር ዐቦት ጅን። መርመራታት ሸን ወደም ሰበት ገብእ እግል። ሆይ ለኢትሸዕር እቡ ኣሻይርመ ለሐኪም እግል ልፈርገት ወኣገድ ራድኢት እግል ሊዲ እሊ ቀድር።

ውፊዋኪህ ትረክቡ። ምን ነበሪት ሰናዕት ክም መዐለባት ወዐሳይር እንዲ ትትዕቀቡ። እብ እዲህ ለተአዳልየ ሐዳሱ-ሐዳሱ መካት እግል ትንሰእ ወጅብ። ሕማማት ዳይም ክም ደቅጥ ወሰከራ። ለገብኣ ጅንሰ ረክሰ ክም ናይ ከላዊ ወከብደት እግል ኢሆሌ እተ። ቀደም ዐሚሰ

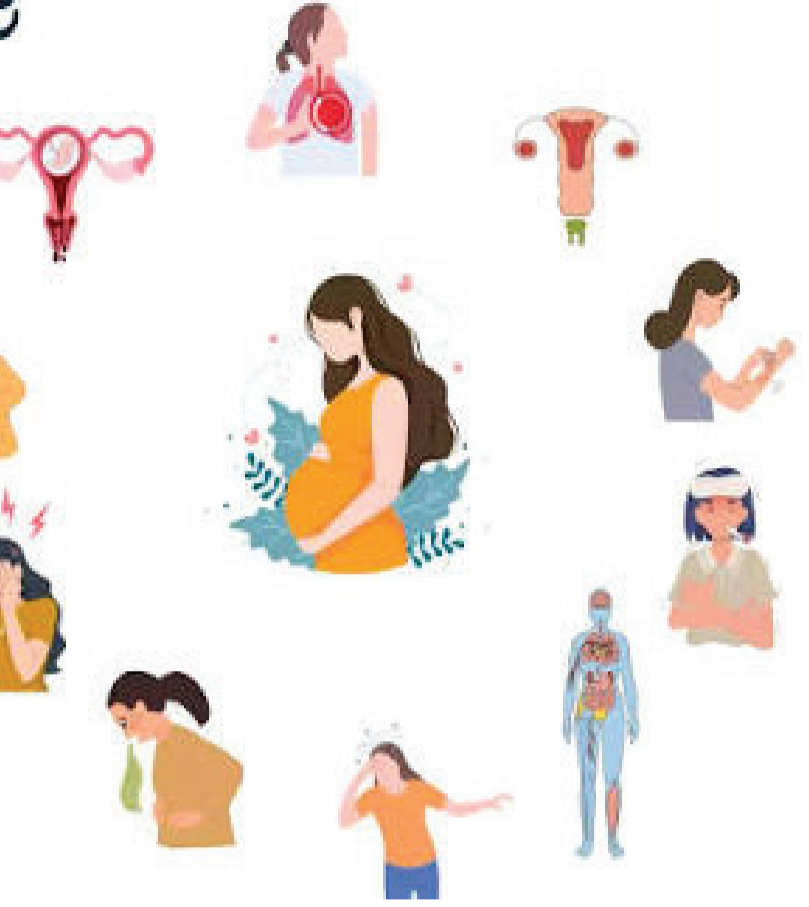

ከአፎ እንክርዐቲ

ክምለ ትብሀለ ለኣሰባብ ኣክልሕድ እሙር ምንመ ኢትን። ዐምሳት ምን ካልሹም ርዝቅት እግል ቲደየ ሰኔ ቲ። ለመዳድን ሐቆ ልውሕድ እተ እግል እሊ ሕማም ቅልዕት ወድየ። ካልሹም ምን ሐሊብ። ሐመሊት

መታብዕት ሐቆ ወሊድ ኣክልሚ ለኣትሐዘኹ

ውቁል ደቅጥ ደም ለብእተ ዐምሳት ዲብ እሱብዳልየት ሌግቲ ለትወልድ። ለጅን ክም ትከረ ምን ከለኣቦት ክም ፈግረት ለኮሚካላት ለጨቅጥ ደም ረፊዕ ምስለ ሰበት ፈግር። ለደቅጥ ደም እት ንቡር ለኣቀብል። ላኪን እተ ዶሉ ክሉ እት ንቡር ለኣቀብል በሀለት ኢትን። ለነሰኡ ወቅት እግል ለሆሌቲ። ለዐምሳት ምን እሱብዳልየት ደቅጥ ደም

እተ ሞጅብ ቅያሱ ክም ትከረ ምንመ ትሳረሕ። ምን መታብዕት እግል ቲሪም ኣለቡ። ነዘፍ ለሆሌ። ረክሰ ወጨቅጥመ እግል ለሆሌ ሰበት ቀድር። ቀደምለ ዕለት ከሸፍ ለገብኣት እሻረት ረኡት ምንገብእ ኣገድ እት ሐኪመ እግል ተአቅብል ብእተ። እሊ እንዲ ኣመረው መስኡልየተ ለራፍዓም ኣዳመ እግል ልዓዉን ሞጅቦም ቲ።

ደቅጥ እት ዕምሳት ሐቲ ዶል ክም ረክበ እግል ልድገም ቀድር።

ኢትን ሆይ ናሰ እት ቅሩባመ ዐለ ምን ገብእ ለእም እግል ብቆት ደቅጥ ውቁል ቅልዕት ቲ። ክእነ ለሱዱሬ ሆይ ዝያድ ቅልዕት ቲ። ካልእ ወክድ እት ረክበ ምን ቀዳም ለትደቀበ እግል ልግበእ ቀድር። እሊን መሰለ እማት ዝያድ መታብዕት እግል ሊደየ ወሐኪመን እግል ለሐብረ ብእተን

ዕምር ውላድ ማቲ ለተአጸብጥ ብእቲ

ዕምረ ለኢተመ ምንተሐት 18 ወዕምረ ለሐልፈ. ምንለዐል 40 ሰነት። እግል ነዘፍ። ውብዕድ ምስል ውላድ ለልትጸበጥ ሕማማት ቅልዕት ሰበትተ። ውላድ ክም ወዲት ምን ሐኪም እግል ቲሪም ኣለቡ።

ወላዲት እግል ተአምሸሽ ምኑ ለኣለብ

ቅያሱ ደቅጥ ደም ኣመርት። ውላድ ሞድየት ክም ሆይት ምን ተአምረ ኣስክ ትወልድ ምን ልውሕድ ሰማን ደርቡት ከሸፍ ውድየት። ለልትሆብ ደወ እብ ተማሙ ነሰኡ። ሐኪም ምን ኢኣዘዘዩ ደወ መትዕቃብ። ነብረ ቅዘት ወሐዲሰት መትመዋን። ማይ ካሬ ሰቲ። ሰነብ ካሬ ረኪብ እግል ዓፍየተ ወዓፍየት ውላድ ሰበት ለኣትሐዘዩ እግል ተኣትሃይት ለኣለባቲ።

ደማን ደሐን መ-ነት

ዓፍዩት መጅተመዕ፡ እት ደማንላ በልዑ ወለሰትዩ ነበሪት ትተንኩቤ፡ እት ኤረትርዮ ዐድነ፡ ፈርያት ንዋይ ክም ሰገ፡ ሐሊብ፡ ቤጭ፡ መዐር፡ ወብዕድ ክም አግደ ክሳር ልትዐለብ፡ ምናተ፡ እብ ሰብብ ይአመር፡ ዓፍዩት ገበ.ል እት ብቀት እግል ትትካራት ትቀድር። ክእሊ ክቱብ ዮም፡ እት ደሐን መ-ነት፡ አግደ ላቱ አስእለት ወምድረት እንዴ በልሱ፡ ደማን ለቡ አግቡይ መትደጋግ መ-ነት እግል አደቃብ ለሀደፉ ቱ።

• ሰገ ጥራይ በልዑ ምን ገብኤ ሚ ምድረት ትመጽእነ?

እት ዐድነ ብልዐት ሰገ ጥራይ፡ ልምደት ምንመ ኢትገብኤ፡ እት ገሌ መናሰባት መዐያነ፡ “ጥብሐት” ለትትበህል ነብረ ህሌት። ጥብሐት ምን እሉ ሐረድክ ሰገ ለትዳሌ ተ። ገሌህም ጤብሐት ሰበት ሸፍንቱ ገብኤ፡ ምን ጥብሐት እግሁ ሰገ ጥራይ ክም ክብደት ወሰገ ጸሊም መሰል እንዴ ኢብሸል በልዕዉ ትርኢ። ዲብ ቆምዮት ትግርኛመ “ዘሐላ” ትትበህል። ለሰገ ጥራይ

otics) ናይ ሐዋን ሚ መትደጋግ እግል ኒዴ ወጅበነ?

ምር ናይ ተወብ ሐዋን ደዋሁ ክም እክለሱ፡ ለሰራይ ዲብ ደሙ፡ ስጋሁ ወሐሊቡ ገሌ አምዲላት ክልእ። እሊ ወቅት እሊ ወቅት ፈገር ደወ (Withdrawal period) ልቡሉ። ለሰራይ ምን ገርቡ እንዴ ትጸረገ አስክመ ፈግር፡ ሐሊብላ ሐዋን ወሰጋሁ እግል ንብልዑ ልግበእ ወነአዘብዩ ኢለአሰትህል። አዳም ደወ ለትሓበረ ዲብ ነብረ ሐቆ በልዐ፡ እት ገርብ ለህለ ባክቴርያ እግል ደወ ለምዱ ወክህላት ናይላ ደወ ጠውር። እብ ሰብብ እሊ ህይ፡ ለአዳም ክም ሐመ ለነሰኡ ደወ ኢሸቄ ዲቡ። ወቅት ፈገር ደወ ዐቂብ፡ ርሕክ ዐቂብ በህለት ቱ። ሰበት እሊ፡ እግል ንዋይ ደወ ዲብ ነህይብ እቱ ወቅት፡ መምሬክ ሐኪም ንዋይ (በይጠሪ) እግል ንተበዕ ወወቅት ፈገርላ ስራይ ምን ገርብላ ንዋይ እግል ንዕቀብ ላዝም ቱ።

እት ዓፍዩት አዳም ምድረት ዐባይ ለአመጽእ። እብ ሕማም ነፍር ለሞተ ሐዋን ጥብሐት፡ ለዴራይ ሕያዳም ላቱ ባክቴርያ እት ህወእ ነዳፍ እንጠልቁ ሰበት ህሌት፡ ድሬዕ እንዴ ወሰክ እት ትርበት ልትሓበር ወእግል ዐሰርታት ሰኒን ዲብ ነብር። ለአጥራፍ ህይ፡ እግል ንዋይ ወአዳም ኤዘያይ ገብኤ።

ምን እሊ ምድረት እግል ንትነጅ፡ ለሞተ ሐዋን ወእብ ፍንቱይ ሕማም ነፍር ለዐለ ዲቡ ክምቱ ተአክደ ምን ገብኤ፡ ምን አዳም ወንዋይ ለነብሩ ባክት እንዴ አሬምክ ዘያድ ክልኦት ምትር ሕፍረት ድህር ዲብ ትደፍኑ ወተአነድዱ። እተ ረአሱመ ናረት እንዴ ከዓክ እግል ባክቴርያ ኩሉ ረአሱ ክም ሰርት ትወድዩ። እት መጅተመዓትነ፡ “እሳት ስራይ ክሉ ተ!” ለልብል በህል ጊጉይ ህለ። እብ ፍንቱይ፡ ድሬዕ ለወዱ አንፋሱ፡ ክምሰልሁመ ለነዘሐዉ አሰማም እብ እሳት እግል ልብዴ ሰበት ኢቀድር፡ ገበ.ልነ ምን እሊታት እግል ልትደገግ ቡ።

• መትሰማም ነብረ (Food Poisoning) አሻይሩ ሚ ቱ? መብዘሐ ተሰምም ነብረ ለልአጅሬ ባክቴርያታት፡ ጠምጠም

ወዴ ናይላ እንበለዐ ለህሌት ነብረ ኢብዱሉ። ለነብረ ጸፍህ ወጠምጠመ ሰበት ሰነ ዲብነ ሌጤ፡ ምን ክሰሐ ወመትሰማም ናግዮት ተ ለበህለት ኢኮን። መትሰማም ነብረ ለመጽእነ እቡ ሰብብ፡ እብ ባክቴርያ፡ ሻይረሰ ወውመ እብ ኪማእያት ሰሙም ነብረ ክስሐት ዶል ንትመወን ቱ። አሻይረ ህይ፡ ለኢለአትካርም ፍጋር፡ ቅርጨት ኩብድ፡ ሐዘ፡ ክምሰልሁመ ፈተር ገርብ ቱ። እሊ አሻይር፡ ምን ነብረ ለበልዐክ ዲብ ኢነት ሐቆ ሳንት ሐድ አው አምዕሉታት እግል ልትረኤ ቀድር። ሰበት እሊ ፍጋር ምን ሰለስ ምዕል ወለዐል ሐቆ ጸንሐ ዲብ፡ ሐዘ ገርብክ ምን 38.5°ሰ.ግሬድ ወለዐል ሐቆ ሐልፈ፡ ጠርሻ ድቁብ አው ፊሻይ እግል ትጽበጥ ሐቆመ ኢደቀብኩ፡ አው አሻይር የባስ ክም የባስ አፍ፡ ሸን ማይክ ዶል ትውሕድ፡ ወብዕድ እሉ መሰል አሻይር እት ነፍሰክ ዶል ትርኢ፡ እብ ሻፍንት አሰክ ዕያደት ገሰት ተአትሐዜ።

• ለትዐሸበ (ዕ'ሉብ) ፈርያት ንዋይ እግል ንትነቤ ዶል ነሐዜ እት ሕሳብ እግል ነአትዩ ለብክ መትሓፋዝ ሚ መሰል? ሰለሰ ሸይ ህለው እግል መዐለባት

ለከ'ሶ። ለትሸቀ ዲብ ወለልአተምም ዲብ ዕለት ክትብት ዲቡ ክም ህሌት መትሓካድ ወለግራቡ ንፎክ አው ጭፍሉቅ ዶል እንርእዩ፡ ኩሉ ረአሱ እግል ነአግርሁ አሉብኩ። ሰበት ህይ፡ እሊ እሻረት ናይ ተዕሸገት (Botulism) ለልትበህል ሰም ለነዜክ ባክቴርያ እግል ልግበእ ሰበት ቀድር። ሰበት እሊ ለትዐሸበ ሓጃት ወእብ ፍንቱይ ነብረ-መዐለባት ዲብ ንትነቤ፡ እሊ ሰለሰ ንቃጥ ምን መትሓካድ ለአትሐዜ።

• እት አክቤ ሐሊብ ወሰነ፡ ለሐሰ አግቡይ እሰውቱ?

ሰገ ወሐሊብ እብ ጥጅብ እንዴ አክብናሁ እንዴ ኢለአኬ መደት ረም ጀላብ እግል ልክለእ እግልነ፡ ራቀቦት ሐፋነት ለአግደ በሰር ቱ። ነብረ ዲብ መንጠቀት ምድረት (Danger Zone - በህለት ምን 5°ሰ.ግሬድ አሰክ 60°ሰ.ግሬድ) ለእንብል ደረጃት ሐፋነት እግል ትጽነክ አለቤ። እትላ ደረጃት ሐፋነት እሊ ለባክቴርያ እብ ሻፍንት ቱ ለልትባዘሐ። ሐሊብ ወሰነ፡ ክል-ዶል ዲብ ለትአበርድ ተላጀት እግል ልትከረው ቦም። እብ ፍንቱይ ሰገ እግል መደት ረም እግል ነአክቡ ሐቆመ ሐዜነ እት በረድ እግል ንክረዩ ወጅብ። ብዕድ ነበሪትመ፡ ምን ክልኤ ሳዐት ወለዐል እት አካን ቅልዕት ወሕፍን እግል ልትከራ አለቤ።

ክነብራነ ዓፍዩት ርሕነ ሰበት ተ፡ እት አክብተ፡ አትረቦተ ወአብሸሎተ ለራቱዕ አግቡዩ ይአታመምን ምን ገብኤ፡ እብ ተሰምም ልግበእ ወጠሮት እግል ትቅተለነ ክም ትቀድር አመሮት ሰኒ ቱ። መትሰማም ህይ፡ ለአክ ወእብ ህመሌ ናሰነ ለበይአነ ሕማም ባክቴርያታት ሰሙም ቱ። ሐብራ ምን፡ አሰይድ ዐወት ርእሶም

መሰኡል ውሕደት መራቀብት ደሐን ወበቃዕት አሰርዮት ወፍድኢት ንዋይ

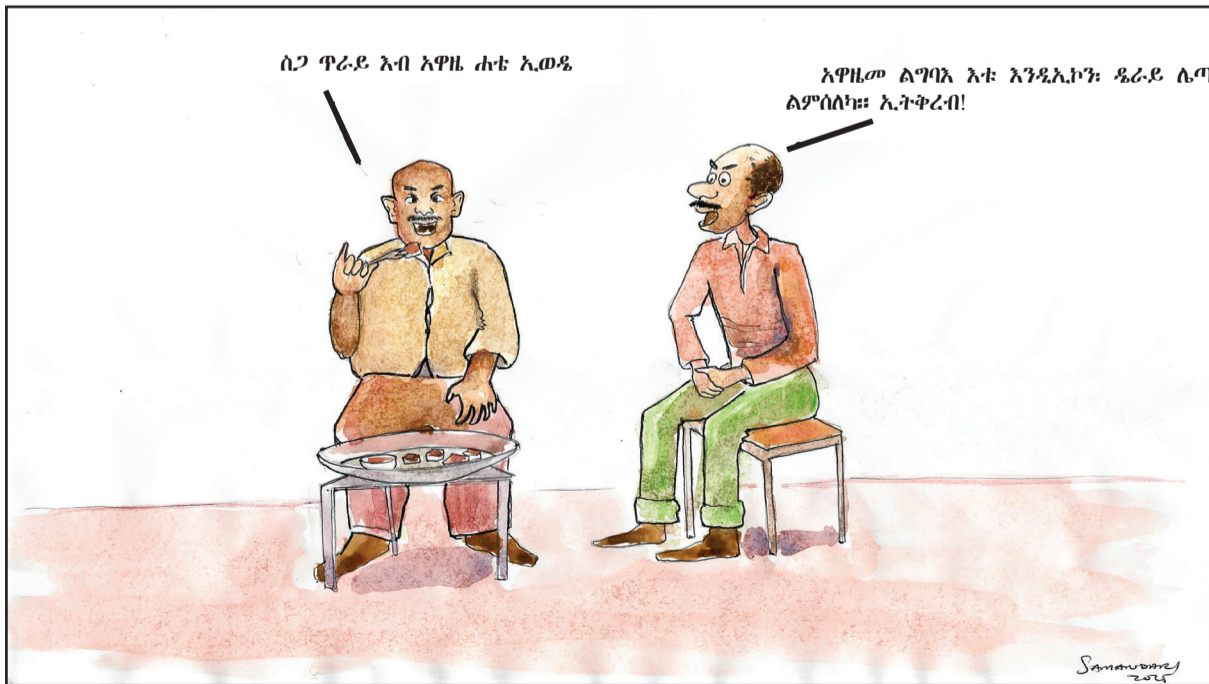

ምሰል በርበሬ አውመ እግሁ በልዕዉ በህለት ቱ። እሊ አግቡይ መትመዋን፡ ዓፍዩት አዳም እት ክጡረት ለካሪ ጊጉይ ለመድ ቱ። ሰበት ህይ፡ እት ሰገ ጥራይ ለትፈናተው ሕያዳም (አንፋሱ) እግል ልትፋረው ቀድር። ምን ሰገ ለበይአነ ሕማማት ክም ቲቤ፡ ሕማም ጥልሓም (አቀልያት-Brucellosis)፡ ሳልሞኔሎሲስ ወብዕድ አምራድ ህለ። ክምሰልሁመ ሕማም ለሰብብ ባልዲን ህለ። መሰለን፡ ዱድ ምን ሰገ ጥራይ ዲብ አዳም ለልአቱ እት ሕያዳም ብዕድ ጽጎዕ ለነብር እት ገብኤ፡ እት አምዲት አዳም ሸንግል። አምዲት አዳም እንዴ ደብኤ፡ እግል እንበለዐ ነብረ እት ጨምም ዓፍዩት እት ክጡረት ለአቱ። ክም ሳልሞኔላ ወኢ-ተላይ ለመሰሎ ሕያዳም ህይ ፍጋር እኩይ፡ ጠርሻ ወመጸት ኩብድ ሰብኩ። ሰገ እብ እሳት ትርድት ዶል በሸል ህይ፡ ኩሎም እቱ ለነብር ሕያዳም መይቶ። ምን እሊ ለእንፍህመ፡ ሰገ ሰኒ እንዴ ትበሸል እግል ልትበለዕ ለሐሰ ሕርያን ቱ።

• እት ሂበት አድወዮት (Antibi-

• ሐዋን ሰድፈት ሞተ ምን ገብኤ ስጋሁ ምን እንበሌዕ ሚ እንገብኤ?

በታተን እግል ንብልዑ አለብኩ። ለሐዋን እብ ሕማም ሞተ ምን ገብኤ፡ ለሕማም ምሰለ ስጋሁ ትትመውኑ ህሌክ። መሰለን፡ እብ ሕማም ነፍር (Anthrax) ማይት ህለ ምን ገብኤ፡ እሊ ሕማም ሰኒ ቁትላይ ሰበት ቱ።

ሰጋ ጥራይ እብ አዋዜ ሐቱ ኢወዴ

አዋዜመ ልግበእ እቱ እንዲእትነ፡ ዳራይ ሌግ ልምሰሉነ፡ ኢትቀረብ!

እብ ወሳረት ሐርስ ለልዳሌ ዓመድ ቅዘእ ለበ መ-ነት፡ እግል ክሉ ወእት ክሉ!

ከታብ "ሐዘ ሕርየት ወደድል ምርጫ ገቢል አፍሪቃ"

ዶ/ር ዑመር ዑሰማን

ተገሪክ ስያሱት ኤሪትሪያ 1941-1962 እብ ምናድል፡ ኬትባይ ወጣሕስ አለምሰገድ ተሰፋይ

አለምሰገድ ተሰፋይ ምር ምን ባሕሲን ተገሪክ ኤሪትሪያ እት ገብእ፡ ፍንጌ ብዙሕ ካድሙ "ኢንትራናቲ"፡ "ፈደሬሽን ኤሪትሪያ ምሰል ኡቶብዩ" ወ"ኤሪትሪያ ምን ፈደሬሽን እት እስትዕማር ወአንቡቶት ሰውረት" ለልብለ እት ሐሳስ ወምህም ሰኖታት፡ ምን ተገሪክ ኤሪትሪያ ባህሉት ምን 1941 አስክ 1962 ለከትብ ምናድል ቱ።

እትለ ሐልፊት ሰነት ህዩ፡ እግል እሎም ሰለስ ክታብ እት ሐቲ፡ ሐድ 509 ገጽ ለቡ ክታብ እንዴ ከምከም እብ ህግዩ እንግሊዝ አድሐረ ወወዘዐ። እትሊ ሐዲስ ክታብ፡ መእተዩ ዶል ተአንተብህ "ተገሪክ ምህም ቱ፡ ተገሪክ ክልነ ከሰሴ፡ ተገሪክ ሐሳስ ቱ" ለልብለ ክቲብ እቡ እንቡት ህላ። ለበዝሐ አምር ክቲብ ቀር አፍሪቀ፡ ኤሪትሪያይት ወጠንዩት እት አልፍ ሴዕ ምእት ወሕምሳታት ለትከለቀት፡ ምሰል ቀደሚሁ ለዐለ ተገሪክ መትጻግዎ ወብዙሕ አሳስ ለአለባተ እንዴ ቤለው ለሽረሕው ብዙሓም ኬትብት ክም ህለው ምናድል አለምሰገድ፡ ለአስክል።

ወድ ትግራይ ላቲ ኬትባይ አለምሰገድ አባይ፡ አቶብያይ ኬትባይ ሹመት ሲሻግ፤ ወሓጋይ ኤርሊክ ለልትብህል ኬትባይ እብ ቀደም ትሉ፡ ከዩድ ፈደሬሽን እግል ሸቡብ ኤሪትሪያ ክም ልትቀጸብ ሰበት ወደ፡ አከይ መዋዲት ሐክማይት አቶብዩ ለዐት ቆምዮት አምሓረ አሳስ መትብጋስ ወጠንዩት ኤሪትሪያ ክም ተ ኢራቴዕ ፍክርም እቱ እንዴ አተንከበው ተገሪክ ለጃግልብ ናይ ሐሰት ክቲብ ክም ከተበው ወዴሕ። ኤሪትሪያ ምሰል መትብጋስ ወጠንዩት ዐረብ ናይ ሕምሳታት ቱ ለአንቡት ለልብል፡ እግል ምራድ፡ ንዩት ወሸቡር ገቢል ኤሪትሪያ እት ወገም ለኢኣተ አራእ ክም ስም ወእሉ ለመሰል ክትብ ክም ከትቦ ሸሬሕ። ክርሰቶፈር ክሎፋሙ ምናም ኢሊሐይሴ፡ ወጠንዩት ኤሪትሪያ፡ ህይሌሰላሴ እግል አንደርጋቸው ማሳይ እዳሪ ኤሪትሪያ እንዴ ወደ ዶል ወዘፈዩ፡ ወሕምቅነ ሕካም አቶብዩ ለአምጸአዩ ቱ ልብል።

ምናድል አለምሰገድ ተሰፋይ እንዴ አትሉ፡ እሊ ክሉ ከለዎ ላቲ ፍክርያት፡ እግል ልትሰዩሕ ገአ ምን ገብእ፡ ምን ሸቡር ለሬመ እብ ዋድሕ ወዴማት ለቡ ብሕስ ወሐብሪ እግል ልዳሴ ወህቲ ሌጣ ክም ለአረትዑ፡ ወዴሕ። እብ ተውሳክ መትአሳስ ናይ እሊ ወቅት ድወል፡ ሐድ ክልኤ ምእት ሰነት ተገሪክ ለቡ ክምቱ፡ ሰረን ድወል ሳኪን አዳጋማት ሐሰት እብ ክለቅ

ናይ 3000 ሰኖታት ተገሪክ ወብዕድ ሸርሐ ወገቢሎም ወገቢል እንድንዩ ክም ቃሾ ለሐብር። እት አፍሪቀ ምን ክም እሊ ናይ ሐሰት ተገሪክ እብ ዳገሞት ወጠንዩት እግል ትብኔ ለጀረበት ደውለት አቶብዩ ክምተ መ ወዴሕ።

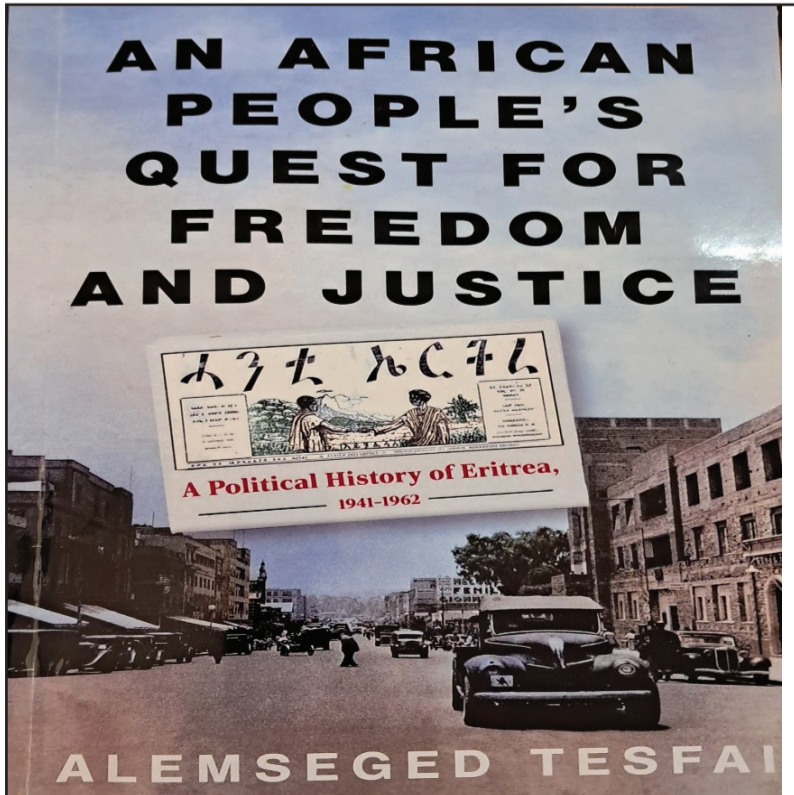
እሊ ሳኪን እብ ስያሱት ምን ገቢይ ወተገሪክ ከለዎ ክምቱ እብ ዴማታት እንዴ ወደ አክድ። ቀደም መትባዳር ድወል አርብ እግል መትካፋል አፍሪቀ 1884/85፡ እት ክለ እድንዩ ለዐለ ገቢል ወድወል እሊ ናይ ዮም ሸክል ጸብዎ ኢዐለ ወለልትናበር እቡ ዕላቃት እጅትማዒ ዐለ እሉ። ግንራራብ በሐር ቀየሕ እብ ትሉሉይ ሐንቲ ምስተዕመረት ትርክ፡ መሰር፡ ዋልያን ወብሪጣንዩ ክም ዐሉ፡ ምስታዕምረት ወሸፈቲት አቶብዩ ህዩ እግል ዘማቲ ወሐርብ ምን ኢገብእ እብ ትሉሉይ ምድር ኤሪትሪያ ጸብጣም ክም ኢኮን ለአክድ።

ቀደም እስትዕማር ለዐለ ዘበን ምን ገብእ ወእስትዕማር ዋልያን ወብሪጣንዩ፡ ናይ ዮም ምድር ኤሪትሪያ እብ ከማሉ ወእብ ትሉሉይ ምን ምድር አቶብዩ ምሕዳር ክም ኢኮን፡ እት ብዙሕ ወቅት ክም ከረ ከንቴባይ ሓምድ፡ በረምባራስ ካፍል፡ ደጅዘማት አበራ ካሴ ባህተ ሐጎስ ወብዕዳም ድድ ዋልያን ምን አጅል ምድርም ክም ተሓረበው ዘክር።

ምን እሊ እብ መትብጋስ ክሎም ሐክመት አቶብዩ እግል ምድር ኤሪትሪያ እት ህግያህም ምን ገብእ ወግብርም (ሐርብ ዐድወ፡ ዶገሊ ወብዕድ) ክም መረብ ምላሽ ለአሙረ ወክም ኢናዮም ልርእው ክም ዐለው ምን ዋዴሕ ዴማት ደሊል እንዴ ትበገስ ለአክድ።

እሊ እብ ትሉሉይ ዘማቲ ሐክመት አቶብዩ፡ ህደንድወ ሱዳን ወሕሩባት መስተዕምረት ትዕብ ለዕሉ፡ ምሰል ምድሩ ትሩድ ሻም ለቡ፡ ወምሰል እብ ሕሸመት ወቃትን አበው ለልትናበር ለዐለ ገቢል ኤሪትሪያ፡ ወጠንዩቱ ምሰል መጽእ ወገዩሰ ምናም ምስተዕምረት ለልትጸብዎ እንዴ ኢትገብእ፡ ሰኪን እት ብንዩት ወዐቦት ለጸነሐት ክምተ ለአክድ። ምሰል ወቅት ህዩ፡ ገቢል ኤሪትሪያ፡ "ምሰል ለሐይሰ፡ ኢንትራናቲ!" እንዴ ቤለ ወሰሳስ ሰነት ምን አጅል ሕርየት እንዴ ናደሉ ሕረዩቲ ወረህዩቲ እብ ደሙ ለአምጽአ ገቢል ክምቱ ሸሬሕ። ክም ፍክር አለምሰገድ፡ ወጠንዩት ሕዳድ ወቅት፡ ሳዐት ወደቁቅ እቱ ለተአነብት ክም ኢኮን፡ ለመፍህም መክለሲ ወመበገሲ ለአለቡ ምሰል መሕበራይ መንበር ገቢል ለገይሰ አምር ክምቱ ሸሬሕ። ብዕድመ አዩ ነፈር ተገሪክ (ናይ ገቢሉ) ዶል ከትብ እንዴ ኢልትፈህሙ አውመ እት ልትፈህሙ፡ እትጀህ ክም ጸብዩ፡ ወእሊ ምሰል ናይከ ሸክ መትጻገግ፡ እትለ ልትከተብ ተገሪክ ኢራቴዕ ፍክር እግል ልኣቲ ባብ ክም ፈቲሕ ሸሬሕ። እብ አማን ህዩ ኬትባይ አለምሰገድ ምን እሊ ከለዎ እግል ልድሐን ለወደዩ፡ ካድም እበ ቅዱሙ ለህለ ብዙሕ ዴማታት ልትሸረሕ።

ከአለምሰገድ እግል እሰን ሰለስ "ኢንትራናቲ" ፡ "ፈደሬሽን ኤሪትሪያ ምሰል አቶብዩ" ወ"ኤሪትሪያ ምን ፈደሬሽን እት እስትዕማር ወአንቡቶት ሰውረት" ለልብለ አክትብቲ እት ምር ክታብ ክምከም እዳሉዩ ህላ። እሊ መባደረት እሊ እግል ገቢል እድንዩ ወሸባብ ኤሪትሪያ ዝሕረት ቃልዩት ለተህይብ ቱ። ከሸባብ ኤሪትሪያ ንቅረኡ፡ እግል ተገሪክ ቀዳም ንፍህም ወመስተቅበልነ ነአሰኔ ወነአምር።

እሊ ክታብ ሐዲስ እት ሰለስ አርእሶታት ዐቢ ክፋል ህላ። አወላይ ክፋል ዘበን እስትዕማር ብሪጣንዩ ለከሰስ እት ገብእ፡ እት ሐንቴሁ ለህለ አርእስ እሊ ተሌ ቱ።

- ብርጣንዩ እት ኤሪትሪያ
- አክራን ከበርታት ስያሱት እት ኤሪትሪያ 1941 አስክ 1945
- አትሓያሴ፡ መትአታይ ወመጋብህት
- መትአሳስ ሓዛብ ዲብ ኤሪትሪያ
- ሓዛብ ስያሱት ኤሪትሪያ
- ለአርባዕ ዐባዩ መፍዎድያት/ ድወል በሐስ
- ቅድዩት ኤሪትሪያ እት መጅልስ አምን
- ሐረት/ሐሽም ሕርየት፡ ዐውቴታቲ ወንቁላቲ
- ወፍርድ መጅልስ ቅራን እት ቀድዩት ኤሪትሪያ ለልብለ ቱ። ለካልኣይ ክፋል ህዩ።
- ፍርድ 390- A(V) ፈደሬሽን
- ወኪል ገቢል ኤሪትሪያ ላቲ በርሊማን
- መድሐራት ፈደሬሽን
- ሕክመት ኤሪትሪያ
- መትአሳስ ወድቁጣት ድድ መሕበር ሸቃለ
- ለአወላይት ሰነት ፈደሬሽን
- በርሊማን፡ መሓክም ውቁል ወመሓክም ፈድሬሽን ወተሐድያቲ
- ወወዲቅ ሕክመት ተድለ ለልብለ ምዕራፋት ጸብዩ። ለሳልሳይ ወናይ ደንገበ ክፋል ህዩ።
- አሰፊህ ወልደሚካኤል፡ ማርሓይ ሕክመት
- ሐሚቅ ቅሰም መፍግራይ ቃትን (በርሊማን)
- ናይ ስያሱት ወመሕበራይ ንዳል እት ከርስ ወጠን ወካርጅ
- ናቃል አሳስ ፈደሬሽን
- ገቢይ አስክ ንዳል ኤሪትሪያ
- ጀብህት ተሕርር ኤሪትሪያ
- ኤሪትሪያ እት መባደር መትሓባር ምሰል አቶብዩ
- ጨቁዎ ወኣቲ ኤሪትሪያ ሐንቴ አቶብዩ ለልብለ ቱ።

እምበል እሊ መዋዴሕ ወሐጪር ክቲብ እብ ሰበት ንዳል ኤሪትሪያ ወፋዬሕ ላቲ ርዙቅ ዴማታት ኬትባይ አለምሰገድ ለትነፈዐ እቡ

ትከምክም።

ብዙሓም ዐባዩ ኬትብት እብ ሰበት እሊ ሐዲስ "ሐዘ ሕርየት ወደድል ምርጫ ገቢል አፍሪቃ" ለልብለ እብ ምናድል አለምሰገድ ተሰፋይ ለትከተብ ክታብ ረአዮም ሀበው። እግል መሰል ሚሼለ ሮንግ ለትትብህል እብ ሰበት ኤሪትሪያ "I didn't do it for you" ለልብለ ክታብ ለከትብት፡ እብ ሰበት እሊ ሐዲስ ክታብ ተገሪክ ስያሱት ናይ ኤሪትሪያ እብ አለምሰገድ ተሰፋይ ምን 1941 አስክ 1962 ክእነ ለልብለ ረአይ ሀበት ከዐለት።

"እግል ሰኪን ረዩም ተገሪክ ኤሪትሪያ ምን ክርን፡ ርእዮት ወመአሰሳት ኤሪትሪያን ራይም ዐሉ። አለምሰገድ ህዩ እግል እሊ ምጥራቅ ደብኡ። እሊ ናይ ምሉእ ዕምር ካድም ወዐቢ ዐውቴ ቱ" ትብል።

ኬትባይ ገልሰ ፎደን መ "ብዙሓም ኬትብት ተገሪክ አፍሪቀ፡ እንዴ ኢከልጦ/እትጀህ ኢጸብጦ ክቡድ ወለተሐባለከ ተገሪክ ገባይል እግል ልክተቦ ክም ልተአገሞ፡ አለምሰገድ ሳኪን እግል እሊ መሕሊኪት እሊ እንዴ ሐልፈ፡ ለለአትአምን፡ ለዐልም ወለአትፈክር ክታብ ክም አትዳለ ሐቆለ አክድት፡ ግረ እሊ እብ ሰበት ኤሪትሪያ ለልትከተብ ክትብ፡ እግል እሊ ክታብ ክም አሳስ እንዴ ወዴን እግል ንሰይሐም ክም ወጅብ፡ ወምሰል እግል ልትጃገር ስም" ልብል።

ጆርጂያ ኮሌ ምን ጃምዓት ኤደንበርግ መ "አለምሰገድ ለልአትዕጅብ ወረዩሕ፡ እብ ዴማት ወብሕስ ለርዙቅ፡ ተገሪክ ንዳል ገባይል ኤሪትሪያ ለለአርኤ ክታብ ክም አዳለ" ትሸሬሕ።

እሊ ገሌ ምን እብ ሰበት እሊ ክታብ ለትብህላ ቱ። ከምር ገቢል፡ ናይ ገቢይ ርእዮት፡ ፈህም ወምሰል ክሉ ተገሪክ ናሱ እግል ልሸሬሕ ኢጀረበ ምን ገብእ፡ ታምም ወዋዴሕ ሸሬሕ እግል ልርከብ ኢቀድር። ምር ገቢል ለልሓልፋ ንዳል ናሱ ሌጣ ቱ እብ ወዳሕት እግል ልክተቡ ለቀድር። አለምሰገድ ህዩ እሊ መሰለት እሊ እግል ክሎም እት ተገሪክ ኤሪትሪያ ለልትአዩሶ ኬትብት ወቁርኣት ባብ ፋትሐ እሎም ከህላ። ምሰል ክሉ ሳኪን እግል ሻብብ ኤሪትሪያ ዴማት ርዝቅት፡ ዝሕረት ተገሪክ ዋጅደት እዳሉይ እሎም ህላ። ክመ ምር ኬትባይ፡ "ወድ አዳም ተገሪክ እግል ለአምር ለልሐዜ እቡ ሰብብ፡ የምክን፡ ለሃሰስ ምስተቅበሉ ምን ዋዴሕ እሉ" እንዴ ሰኪ ቱ ለቤለዩ፡ ሕናመ ዋዴሕ ምስተቅበል እግል ለህሌ እግልን ተገሪክን ነአምር። እሎም ሰለስ ክታብ ንቅርአም፡ ህቶም ምን በዙሕ እትነ ህዩ፡ እሊ እት ሐድ 509 ገጽ ክምከም ለህለ ክታብ ንትናወል።

ክል ዶል አሁን ይገኛል

ምን ፈጣሪው ፈርሀክ ምን ገብእ ሰኔ ወአማን ታለዩ፡ እታ ዶል ለሀ ለጋር ዐደድ እል ለለአትሀምም ክም ኢኮን እግል ትፍሀም ቲ። ወምን ከሳር ፈርሀክ ምን ገብእ፡ ብሰር ከሳር አክል ሕድ ክም ትትዐለሙ ውዴ ወትፈንን ዲቡ፡ እተ ዶል ለሀ እንተ እብ አማን ሐቲሙ ከሳር ክም አለብክ እግል ተአምር ቲ።

ምግግዝ ምንክ ለተዐቤ ሐቆ መሰለት እትክ ገግዜ እተ ዶል ለሀ እብ እል አተጀህክ አተጀህ እንተ ኬን ዲቡ ክም ህሌክ እግል ተአምር ቲ። ዐለዮ ህዬ ወለ እት ቀበት ዐድክ ወአምም እት እንተ እት ቀበት ነፍሰክ ለህሌካህ ዐለዮ ሌጣ ቲ።

ምን መጸጸት ፈርሀክ ምን ገብእ፡ እሰእንክ እንዴ ሓረፍኩ፡ እት ረአሰ ቅጠብ ወአሸዋክ አሰርር፡ እተ ዶል ለሀ እት ሓሪት እንተ ለአትትአየሰ እብ ወአትሳርዮ መጸጸት ክም ኢህሌት እግል ትፍሀም ቲ። ለምን ትፍርህ ህሌክ ክል እግል ተአምር ለሰዳክ ክሉ ውደዩ፡ እተ ዶል ለሀ እል ክል ፈርሀክ ወህም ወእት አማን አካን ለአለብ ክምተ እግል ተአምርቲ። ምናተ አወዕኩ፡ አወዕክ ኢትፍረህ።

ሕሳብክ እግል ቲዴ ምኑ ለብእትኩ፡ እግል ገሌ አንፋር አው አማክን ወመፋሂም ልግቦኦ እት ረአሰክ አካን ዐባይ ኢተሀም፡ በህለት እሊ መሰል ጋራት ለናይ አማን ሳፍዮት ናሰክ ሰበት ሰትር ምንኩ፡ ዐቅልክ ሸውሸር ወልብክ ለአመይት።

ፈርሀክ ምን ገብእ፡ ለፈርሀክ እቲ ዲብ ወደቅብክ እንዴ አርኤካህ ክም ትትከመህ ውደዩ። ምናተ ክሉ እት ቀበት እንትባህክ ወዳሊ ነፍሰክ እግል ልግበእ ብዲቡ። ለጋራት

ለእል ከለፈተክ ትከልፈክ ደንጎህ ወለ ሞትካም ትግበእ እቲ፡ እት ነፍሰክ ወርሕክ ለትወደዮ ፈርሀክ ምን ሞት ሰበት ተአክ፡ በህለት እሊ ደማር ነፍሰ ወክሉ ምህም ወግሩም ላቲ ሰበት ተአክርብ።

ምን ደማክት ነፍሰ ወሸክሰዮት እግል ለሀክ ለቀድር ንቃዋ

ደማክት ነፍሰ መትለምዳይት ተ እንዲኢኮን ምስልክ ለትትከለቅ አውመ ለትትወለድ ሰፊት ኢኮን፡ ከእለን ተልዩ አግደ ደማክት ነፍሰ ወድቅብት ሸክሰዮት እግል ተህሌ እግልክ ለሰድዮ ሰኔ ምህማት ላተን ኑቃዋ ተን።

እትሰልፍ ክሉ ድቁብ ጀዋንብክ እሰው ክም ቲ አክል ሕድ አምሩ፡ ምስል ነፍሰክ እንዴ ትገሊኩ፡ ክሎም እንተ ለተአወቁ እቶም ጋራት ወተአምሮም ለትብሎም ወእት ርሕክ ለትፈትዮም ተማም እንዴ ወዴክ ሰጅሎም። ለምናም ትፈርህ ጋራት እብ ምልካክ ዋጅሆም ወትባጠርም ኢትሰኬ ምናም፡ ምን ዶል እት ዶል ቅሪም፡ እተ ዶል ለሀ ምን እግልክ መሰለክ ለዐለ ወተሐት እንዴ ገብአው እግል ልጅኩሐካ ቲ።

ምስል ነፍሰክ እብ አሆታይት ገበይ ተሃጋይ፡ ኢፋሉታያም ላቶም ምስል ነፍሰክ ትትንፈዕ እሶም ለዐልክ ዝታታ፡ ክም ከረ “አነ ፋሽል አነ” ዲብ “አነ እትዐለም ወእትጠወር ህሌኮ” እግል ትብድለን ለአትሐይ። ዓፍዮትክ ወናይ ከደን ሸክልክ ብዙሕ እህትማም ሀም፡ ለናይ ከደን ተርቲባት ክም ነዳፊት ገርብ ወለብብሰ ለምስሎ እተ ናይ ከርሰ ሸዑራት ታእሰር ዐቢ ሰበት ወዳ፡ ገርብክ ወዐቅልክ ህዬ ምስል ክም ሸቁ እንዴ አመርኩ፡ ዐቅልክ

ክመ ተአሰትህል እግል ልትፈክር ወልትጸገም ገብአ ምን ገብእ፡ ላመ ገርብክ ብዙሕ እግል ትራዕዩ ለአትሐይ።

ተባኖት ነፍሰክ ዲቡ ዳይም፡ በህለት እግል ነፍሰክ ተቅዲር ወሕሸመት ሀቤ፡ እግል ርሕክ ቀደምለ ዐባይ ዐውቲታትክ እተ ነኢይሽ ዐውቲታት ሐምደ ወአትግልሉ፡ ክል ዶል እግል ርሕክ እብ እግል ልሰደወክ ወልሸጅዑክ ለቀድሮ አንፋር ከልቤ፡ ለለአትሓምቆ ወቂመት ለከልኦ አንፋር እግል ልቀይመኩ በክት ኢተሀም፡ ክል ዶል እግል ለአትናይቲክ ወሰዳይት እግል ልደው እግልክ ለቀድሮ አንፋር እቶም ቅሪብ።

ክል ዶል መጸገም ሓዲሰ ተዐለም ወእል ሰፊት እል ዳይም እተ፡ መትዐላም፡ መንገአት ደማክት ነፍሰ ከሰት . . አምር ህዬ ሐሊት ወደቅብ ቲ። ለእሎም ብክ ስታቲባት ሐድዶም ወአክል ሕድ አምሮም፡ ወእት አማን እግል ትብድሎም አንብቶም። ለገብእ ንኡሻይ ስታት ዶል እት ደረጀት ወቀይ ተአበጽሐ እት ቀበትክ ዐባይ ደማክት ነፍሰ ወልድ፡ ፈሸል ህዬ ክፋል ናይለ ምግዕዝክ ክም ቲ እንዴ ፈህምክ ትከበት ቲ። እምበል ተጃርብ ለልትወትመ ይህል፡ ፈሸል ህዬ ሐቲ ከዋወት አሰክ ዓውቲ ቲ።

ብግርክ እንዴ ገበእክ እብ ደማክት ነፍሰ ተሃይ፡ ብግርክ እንዴ ገበእክ እተ ትትሃይ እቲ ወቅት፡ እብ ክርን ዋድሐት ወደማክት ነፍሰ ለትመለአት ተሃይ፡ በህለት ድቅብት ሂገ ገርብ እት ሸዑርክ ናሰክ ልግበእ መእተ ባክ ለህለው ተእሰር ዐቢ ሰበት ትወዴ።

ልብ

ፍጉር ወሕድጎ ምስል

ዎሮት እናሰ እግል እሰቲ “ኢትጽበጢ ዲብዬ እሰት ብዕደት እግል ህዴ ናዊ ህሌኮ!” ቤለዩ። ለእናሰ ክምለ ናሱ ዳገመዮ፡ “እግል እሰትዬ አነ እሰት ብዕደት ፋቲ ክም ህሌኮ እንዴ ይሐቤዕ ወይእሰትር እብ ሰራሐት አሰአልክወ .. ወክልኤ እሰት ምስል እግል እጅመር ሐሊት አለብዬ፡ ከኡብሊ ሰብብ እግል ሐደገኪ ቅሱብ ህሌኮ እቤለ” ልብል።

ለእሉ ሀብተኒ ረድ ፍዕል ሃድእ ወለኢትጸበርክም ምን ዐለ። ላመ ሕድጎ ተከብተቲ፡ ምናተ ክልኦት ሸርጥ ሀብተኒ። ለሰልፋይ .. አሰክ እሊ ዎሮታይ ውላድነ ምን እምትሓናቲ ለአክልሰ ለሕድጎ አሰክ መደት ወሬሕ እግል ነአጽንሐ፡ ወለካልኤሪ ሸርጥ .. ክል አምዕል እግል መደት ወሬሕ ለገብእ ምንለ ቁርፊትለ ስካብ እንዴ ረፈዕክወ አሰክለ አፊትለ ዳርነ እግል አብጸሐ አሰአለተኒ።

ከክም እል ልብል፡- “ለጠለበ ሰኔ እትፍኩርቤ ዲብ እንቲ አና ላቲ ትከበትክም፡ ወእግል ሕጺትዬ ለህዳይነ ሐቆ ወሬሕ ክምቲ ብሸራት ሀብክወ። እሰትዬ ምዕልክ እረፈዕ እት ህሌኮ እትለ ስጋድዬ ሕንኮካ ትገብእ ወትሰዕመኒ ዐለት፡ ወእብሊ ውዳዩ እት ንትሰሐቅ ለጀናነ ለሓለትነ ዶል ልርኤ ልትሳረር ወልትሰሐቅ ወልተልሃ፡ ወሰልሲትነ እብላነ ምስል ንተልሃ ለህሌነ መሰልኩ፡ ገሌ አምዒላት ክም ሐልፈዮ አሰክ እሰትዬ ለዐለ እዩ ሸዑር እት ልትጀደድ ወልትሐደሰ ትሰምዒኒ፡ ወእት እርሕም እተ መጸእት።

ለሸሀር ክም አንተሀ ለእሰትዬ ምን ቅደሰ ወለዐል ሀምረት ወደዐፈት። አነ ህዬ ለሐጺትዬ ምስል እሰትዬ እግል እምበር ክም ቀረርኮ እብሰራሐት ዶል አሰአልክወ፡ ሐርቀት ወእንዴ ጸፍዐተኒ ቅጽብት እት እንተ ምን መክተብዬ ፈግረት። እብላዬ ብሸራት እግል እሰትዬ እንዴ ጸበዋኮ አሰክ ዐድ ዐቅበልኩ። ቤት ዶል አቲኮ እሰትዬ ሰኔ ትዕባት ወዳይግት እት እንተ ጸንሐተኒ፡ ወገሌ አዋሬሕ ትወዴ እብ ሕማም ሰረጣን ጽብዋት ክም ህሌኮ አሰአለተኒ፡ ወእሊ ለሰትረት እቡ ምንዬ እግል ኢትሕደገኒ እንዴ እቤቲ እት ትብል ሸርሐት እግልዬ፡ ወመደት ሸሀር እግል እርፈዕ ለጠልበት እቡ ምንዬ ሰብብ፡ ለወልዬ አነ እሙ ብዙሕ ክም እፈትዮ እግል ተአተምስል ወሰምዐትዬ እት ቀደሚሁ እግል ተአገርም ምን ሐይት ክምቲ ሸርሐት እዩ።

ሐቆ እል ለእሰትዬ ትረሐመት፡ ወሰኒ ሐዘንኮ ወመጸጸኩ። አፎ ይእመጽጽ፡ አነ እሊ ለአልትባህል ሰርጎ ከሰርኩ፡ ወእብ አማን ምን ልቡ ለፈቲክ ነፈር ወለ እኬመ ዲቡ ወዐዘቡ እግል ልእቤክ ወለራመክ ክም ኢቀድር ትዮቀንኩ።

ምህማት ላቲን ስለታዩ ዲብ ተአገርክ ዐደን

- 1977 (20 እክቶበር) እት ፍንጌ ጀብህት ታሕራር ኤራትርዮ ወጀብህት ሸዕብዮት ተሕራር ኤራትርዮ እት መዲነት ከርቱም ናይ ውሕደት እትፋቅዮት ትበጸሐት።
- 1977 (ዲሰምበር 21 - 23) ጀብህት ሸዕብዮት ተሕራር ኤራትርዮ እግል አግደ ከፈፍል መዲነት ባጼዕ ጸብጠት፡ ምናተ

- እተ ቃዕደት ባሕርዮት (naval base) እግል ትጽብዋ ለወዴቲ ህጃም ከሳር ብዘሕት ሳደፈተ። ለዐቢት ሰዳይት እትሓድ ሶቬት እግል ሕኩመት ኢትዮጵያ ህዬ ተአንበተት።
- 1978 (ጃንዋሪ) ሰውረት ኤራትርዮ 95 ምእታይት ምድር ኤራትርዮ እንዴ ሐረረት እት

- አፊት አሰመረ በጽሐት።
- 1978 (ማርስ - አፕሪል) ጀብህት ሸዕብዮት ተሕራር ኤራትርዮ ወጀብህት ተሕራር ኤራትርዮ እግል ትበጸሐት እትፋቅዮት ውሕደት እት ዐመል እንዴ አውዐለዮ ናይ ሕበር ማርሐት ዐለዮ። እት ድዋር አሰመረ ናይ ዐዲ ሐውሸ ወወኪ ድብ መዓርክ ትጋዮሱ።

ባህል

- አግደ ምህማት ላተን መዓርክ ሎህን ለእብ ናይ ደሀብ ሚዳልዮት ለልትከለሰ ኢኮን፡ ምናተ ለደሀብዮት መዕረክትክ ሎህ ለእንተ ቅብላት ናይለ ከርሰክ መታክል ለተአትጋይሰ መዕረክት ቲ።
- ነፍሰክ ምን ሐሊተ ወለዐል ኢተሐምሎ፡ እዲነ ህዬ ምን እንተ ሕሰን ንዮትክ እግል ተአሰእል ለተአበድዮ ወቅት ሰበት ተሐጭር፡ ከብድክ ወላ አልፍ ዶል ባርሀት

- ትግበእ፡ እንተ እብ ዕንቶም ብሪእ ወናጊ እንተ በህለት ኢኮን፡ ገሌ ዕንታት እምበለ ሕብር ለባርሀ ብዕድ ሓባር ክለን ልርእያህን፡ ሰብ ከብድ እኬት ህዬ ሰብ ከብድ ባርሀት ኢልፍህም።
- ውላድ አደሚ ሐት-ሐቲ ዶል ለቀለጦም ኢልትረአዮም፡ እሊ ህዬ፡ ህቶም ለድዋርም እብ አንፋር እግል እሊ አክላዋ እሊ ክም ዓዲ ለነሰእዎ ክሉላዎም ለህለው ቲ።

- ለድዋራት ሐቆ ከስሐ ለአክላዋ ክም አደብ ሰኔ ሰበት ልትነሰእ፡ መጫዊት መሰምሰ ልትረከብ እሉ፡ ወገበዩ ለሰ'ረትመ ሰፊት ሓዲሰት ትትህዩቤ፡ እብሊ ምስምሰ በሪእ እግል ትግበእ ካፊ ኢኮን፡ ሚ ደኢም እትለ ባክ ክል ዶል ራትዐት ለለአትፋቅዶ እግል ለህሉ ለአትሐይክ እንዴኢኮን፡ አከይ ገበይ ናሰእ እት እንተ ለለአትናይተክ ላተ ትራዮሙ።

ቲብሎም ገፍቲ-ገፍን

ጀሐ ሐቲ ምዕል ጭገር ረአሱ እግል ልቅርጭ ዲብ ዎሮት ሐላግ ቀሺም አተ። ለሐላግ ዶል ከአካነት ሐቲ ቀዋሕ እቲ ወአክለ ደም ረአተ ግዋነቲት ለአለዋእ እቲ ዐለ። ጀሐ ሐቆ መደት ለሸቅሉ ምን ሸዐረ እቡ ምን ኩርሰለ ሕላገት እንዴ ትከረ ብግሩ ገብእ፡ ለሐላግ ህዬ፡ “መሀህይ አሰክ ተአክልሰ ሰብር ውዴ ትገሌ” ቤለዩ። ህቲ ህዬ፡ “ሰበ ከፊኩ፡ ለረአሰዬ ሰሩ ግዋን ዛርኡ ምን ህሌኩ፡ ታርፈት ምን ለህሌት ህዬ ደሐን ቲ ናሰዬ ሰፍ እግል እዘረአቲ” ቤለዩ ልትሀህል።

ሐዩት ወሐሺል እትጋድም

ሐዩት እንዴት መርሕ ወሐሺል አሰሩ እንዴት ልሄር ሰፈርም አተላለው። ሐረግ እብ ህግዩ ተለክም ልብል ወሐዩት ለአተንሴ ዐለ። ጸሓይ እንዴት ትትወቀል ጌሳት። ምድር እብ ሐፋነት ትቀለ። ለረሚጫት ነዩዶተ ሰኔ ሐፍነ ዲቦም። ሐዩት ሐሰር እንዴት አወዳ ሄራሩ አተላለ። ሐረግ መንቀሞ በትኩ። እብ ቅሩቱ እንዴት ልሄር ዐለ እት ተርፍ ጌሳ። ሐዩት ግሪ ክምሰል ትወለበ ሐረግ እብ ቅሩቱ እት ልትመንቀሽ ረአዩ። “ሐረግ ሚ ጀሬት ዲብክ? አፎ ግሪ ተረፍክ? ዐሬነ ምድር እንዴት አመሴ እግል ገግር” ቤለዩ። ሐረግ ሰንቲታቱ እንዴት ባልሰ ዲብ ምድር አክረረ። “ሐረግ አነ ለምድር ክእነ አምሰሉ ይዐል፡፡ እብ ጽምእ ልብዩ ነዶ። እግል አጌሰ ያቀድር፡፡ ተለፍኩ። ሞት ሸቡተኒ። ሐሰብክ ማይ ሐቆ ብገክ አሰቲኒ። ሐቆ አለብክ ህዩ አነ እዘም ምንዩ ወእንተ ሄርር” እት ልብል ተሀላፈተ። ሐዩት ሰኔ ደንገጸ። እግል አልሕደጉ ዓብ ወመላዋ ጸብጠተ። እግል ልንሰኡ ህዩ ቀዲር አቤ። “እንተ ጸላም አምሶሉ በዲር-መ በኪት ሚ ልታሌኩ ቀተልኩ” ቤለ ከሐዩት ማይት ሀቤ።

ሐረግ እግል ማይ እንዴት ቀርድዐዩ ሄራር አንበተ። መደቲት ሐቆ ጌሳ። እብ ጠርሽ ቡብ አበሰ። “ዎይ አነ ዕምርዩ ሐጭራ ዎይ አነ ሞት ከርዐት” ቤለ ወሀረብጠ። ሐዩት እት ልሰዳ እንዴት መጽአዩ። “አይ ህዩ ሚ ጀሬት ዲብክ?” ትሰለለዩ ህሉግ ዲብ እንቲ። ሐረግ እንዴት ልትሐቀረር “ላማይ ለእሉ ሀብካ ልብዩ አግለሉ። እብ ሰፍረ ከብጃ በልዐተኒ። ሐሎዩ ርድአኒ ወአድሕኒ።”

ሐዩት ለእለ ወዴ ቀው። “እንተ ቅዩር ሐቲ ዶል በልዐት ምንገብእ ገቢዩ ሰምን እገደስ ትብል ይዐልኩ። ሚ ረክቡተክ? አነ እንዴት በልዐት ትብገሰኩ። ምሰልዩ ነብረ አለብ። ምን ትቀድር ትሌኒ ወምን አትቀድር ትረፍ” ቤለዩ ከትብገሰ። ሐረግ ዲብ ሐጸት ለሐፍን እንዴት አክረረ “እንዴት አብልሰ ሰበት ትብገሰኩ ሰፍራኩ። እብ ሐምቅ አኩን ክእነ ገብእኩ ሐሉ” እንዴት ቤለ እብ ዕንቅራሩ ትለከረ። ሐዩት እንዴት ልሄር ዐለ ተዐሰ ከአቀብሎ። እንተ በጠል አይ ምሰል ነብረ ይህሌት። እግል አሕደገክ ህዩ ለሐቲ ተሐሚኒ። ክበል ቅንጽ። እብሉ አንገብዩ እንዴት አቲክ ዲብዩ ለዐል ሸንክትሉ ልብ እንዴት አትገንሕ ምን ከርሸት ሐዳይ ብላዕ። ምን እት ድርጽዩ ለሀለ ማይ ሰቲ። ክምሰል በረድክ ፍገር። ዩለ ሸፈግ” ቤለዩ። ሐረግ እት ከብድ ሐዩት አተ። አሰልፍ ምን ማይ ሰተ። ሸንክትሉ ልብ ምንዲ ትወለበ ሸብሕ ግልቡብ ረአዩ። እብ ሰሓቅ በረትዕ እንዴት ገብእ ምን ልብ ወምን ከላዊ እግል ልብላዕ አንበተ።

ሐዩት መጸአት ትሰመዐተ። “ሐረግ አማነት አትቀለም። ፍገር እኩይ ትወዳ ህሌኩ። ለአካን ገርክ አትብለሰ። አገድ ፍገር እብለክ ህሌኩ” ረምቀዩ። ሐረግ “እብ አዩ አፍገር?” እት ልብል ትሰለለ።

ሐዩት “እብ አንገብዩ ፍገር” ሐብረዩ። ሐረግ “ሸንክደን ወዳ ዲብዩ” አመሰመሰ። “ከእብ አንፍዩ ፍገር” ደግመዩ ሐዩት። “አንፍክ ንፋጥ ወዳ ዲብዩ” አትከብተዩ ወድ-ሐረግ። ሐዩት አይመ “እብ እዘንዩ ፍገር ሸፈግ” እት ልብል አትሐለዩ። ሐረግ እንዴት ልትሰሐቅ “እዘንካ እብ ክርክሶ እግል ለርሰሐኒቱ አቤኩ። አቤኩ አናዲ ሰኔ ህሌኩ” ሰኔ ወአማን አትሐረቀዩ ወተርጀገ ዲብ። ሐዩት ናይ ደንገበ ብትክቱ እግል ልድሉ። “ሐረግ እብ አፋዩ ፍገር እብ ለክ ህሌኩ ተሐይሰክ” ቤለዩ። ሐረግ ሰኔ ወአማን ምን ሰገ እንዴት ናትል። “ይእፈግር አቤኩ እለ ወዳክ ወዳ” እት ልብል በልሰ።

ሐዩት እብ እዳ-ፍሱ አክ ። ዐንበልበለ ወትረገሰ። ሐረግ ምን ቀብቱ ለልአፈግር እብ አግቡይ በሰረ። በሰር ላኪን አትረከበ። ሐረግ ልብዩ ከብደት። ወከላዊ ናይ ሐዩት በልዐ። ሐዩት ሞት መጽአተ። እት ወቅት መፋግር አርውሐ “ሰመሶ ወድ-ሐረግ። እንተ ካይን እንተ። ከይነትክ ረቢ እኩይ እግል ለሐሰበክ ዲባቲ። አይ ትፈግር ሚ ዲብ ክርሚደት እቲ እብኩ። እት ክርሚደት ሐቆ አቲት እብክ ለድርጫ እግል ልትደዩሕ ቲ። እንተ ህዩ እት ቀብቱ ትመይት” እት ልብል አትፋርህዩ። ሐረግ እት ቀብቱ እንዴት ልትሳረር “ምራድክ ውዳ። አነ በሰርዩ ይእቀዩ። በልሰ ዲብ እንዴት ልትሰሐቅ።

ሐዩት ሰኔ ሐርቀ። እድንዩ መረት ዲብ። ሰአዩት ክምሰል በትክ እበ

ራኩብ እግልኩም ህሌኩ። ዲብ እለ ወደግ ምን ለዐልነ ብዕራይ ቅሩብ ሞት ጸንሐኒ። እንዴት ሐረድክወ አካኩ እግል ተአምር እለ አምዲት እንዴት እተልትል ማጽአኩም ህሌኩ” ቤለዩም። ለጀመል እምበል ሐሳስ ነብረ ሰበት ይዐለት እግሎም መረ ፈርሐው። እንተ እለ ዐፍሽ ዲብ ተዐቅብ ጸንሐኒ። ሕነ ለብዕራይ እንዴት ጠብሐኛው እግል ንምጸእ” ቤለው።

ለጀመል እብ አምዲት ለቲሉክ እንዴት ልትመርሐ ገቢይ ረዳም ጌሰው። ህቶም ብዕራይ እንዴት ልትጸበር ሐዩት ማይት ጸንሐዩም። እብ ቅሸሽ ሐረግ መረ ሐርቀው። ምን አካኩም እብ ሰዐይ ትጠለቀው። ህሉጋም ዲብ እንቶም አተ ዐፍሾም መጽአው። ሐረግ ምሰለ ዐፍሽ አጸንሐዩም። ሳርቆም እግል አልሀሌ እንዴት ፈርሀው ለዕከኩም (መጽበጢ ሐሳስ) ዐለበው። ዐደድ ናይሉ ዕከክ ካምል ዲብ እንቲ ጸንሐ። ዐፍሾም እንዴት ከምከመው ሐሳሶም እግል ለአዝብቡ ገቡም አተላለው።

አምሶል እብ ግዳደ ገይሶ እንዴት ወዐለው አልዐሴረት ሃልከት ሱግ አተው። ሐሰሶም እንዴት ነስአው በዲር ለአዘቡ ዲቦም ለዐለው ዘባይኖም ዲቦም መጽአው። መግወለት ሐቆለ ወደው። ምርት ምን መትዛብዩት ለሐሳስ እግል ልጠምቶም ዕከት ክምሰል ፈትሐ ምን ሸርእ ምልእት ዲብ እንተ ጸንሐተ። “ዮም ሚ ተአዘቡ ዲብኩ ህሌኩም?” እንዴት ቤለ ለሸርእ አርአዩም። ለጀመል ክሉ ለዕከክ ክምሰል ረአው ምን አሸረአት እንዴት ትመንከለ ጸንሐዩም። እብ ድንጋጽ ተው ወደው። ክሉ በሰር ትቀው ዲቦም። እግል ዘባይኖም “ሕነ ዮም ሐረግ ተልሀ ዲብኩ። እንቲም ህዩ ሳምሐኑ” እንዴት ቤለው። ለዕከክ እንዴት ለክፈወ ሐረግ እግል ልሕዘው ትብገሰው።

ሐረግ ምሰለ ዐፍሽ ታርፍ ዲብ እንቲ። ለጀመል ክምሰል ራመው ምን እግል ዕከክ እንዴት ፈትሐ ገንሐዩ። ሐሳስ እብ መረቲ ክምሰል ረክበ መረ ትብሰጠ። እግል ዕከክ ዶል ከ ፈትሕ ወሰቴ። ደለ ሰተዩ ህዩ ምን ሸርእ መልአ። ክእነ እንዴት ወዳ ለሐሳስ ክሉ አክለሰዩ። ሸሙይ እንዴት ጸግበ ወማይ እንዴት ነስአ ጌሳ።

ለጀመል ደለ ሐረግ ደለ ምድር ዲብ ሐዘው። እግል ልርኮቡ አቀድረው። እለ ሐረግ እንዴት አቀተልነ ይእንሰኩብ ሰበት ቤለው። አተንተገው ወትሰአለው። ሐረግ

ልርኮቡ አቀድረው። ክሎም ለሐረግ እግል አልቃትሎ ህዩ አትገብእ ገብአት ዲቦም። “ሚ ንባሰር?” እንዴት ቤለው አድሕድ ትሰአለው። ክል-ምርት ከእብ እንክሩ በሰር ሐሰብ። እት ደንገበ ምርት እናሰ በሰር ሰኔ አምጸአ። ለበሰር ህዩ “ዲብ እለ ደበት ኮናት አማን ንውተድ። ክሎም እሎም ሐረግ እግል እለ ኮናት ትሳረር ጌሰውም። በዐል አማን ወላጽሕ ላቲ እግል ልድሐንቲ። ካይን ወጠልማይ ላቲ አልድሕን” ቤለ። ለሰብ ክሎም ትሞፈቀው።

“ዲብ በዐል ገጽ ሐረግ እንዴት መጸአው አይ ምን ክልኤ ሐቲ ሕረው። አው እትሉ አካን ክልኩም ነአብዳኩም። አው ህዩ ክልኩም እለ ኮናት ትሳረር” ቤለም። በዐል ገጽ ሐረግ ስትሞፈቀ ምሰሎም።

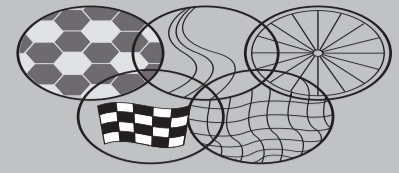
ሐረግ እግል ልትሳረር አንበተው። ደለ መጽአ ብት ልብል ወልሐልፍ። አብ አምላት ለልትዐለሆ ሐረግ ስትሳረርው። ለካይን ሐረግ ላኪን መትረካብ አቤ። ክል-ዶል ከ እግል ምርት ልትጸበር። ምናተ ደለ መጽአ ብት እንዴት ወደ ምን ኬነ ለትከራ። ለጀመል ሀርር ፈግረ ምናም። ሐረግ እንዴት ልትሳረር ወጀመል እንዴት ልትጸበር መግሎም ትቀደደ። እት ደንገበ ክሎም ለሐረግ ክምሰል ትሳረርው ለካይን ሐሰል እግል ልሰረር ዶል ወጠነ ለኮናት እበ ድርጽ አቲት ዲብ። ለእግሉ አቀው ሐሳሶም ምን ክርሸቲ ትከዐ። ሐረግ “ዎይ አነ ትዘመትኩ” እት ልብል መውዲታት ወደ። ለጀመል እብ መረዊ ገብአው ዲብ። ለላዳም ሐረግ አከይ-ሞት ሞተ። ለላዳም ህዩ ኮናት ምን-መ ትውተደት እግሎም ሐልፈው። “ባርሀ ግባእ ወእት ገቢይ ስኩብ” ለመሰለ እላተ።

ምን ሕላይ ቀዳምደም

ምን ሐልዩት ክልኤ ማይረ መሐመድ ወድ ስልማን አብሁ ክም ሞተ ወሐር ገለብ አቡሁ ህቲ ወርሰዩ። ከክም ጸረዩ አስተንተኑ። “ልትፈሌ አቡዬዲ እናሰ ፈዳብ ዐለ” እንዴት ቤለ አርወሐቲ እት ቀብብ ለቤሉ-

- ገለብ ለመርባት ተአቀሰን - አትትወዐሎ ወድ አባይ
- ገለብ ለወድ አብ ትትግመል - ሐሳስ ተሐዘ ወሸንጎራይ
- አምሶል መጸአ - ከሌብ ማልአትታ ምን ንዋይ
- አምሶል ወድ አወድ - ተአምር ዋይደትታ ወዐባይ
- ለአምሶል እት ሐልሐል - ባሌዕ ጸብሐትታ ምን ዕዋይ
- አምሶል ማዲታይ - ሰብብ ሐዘት ወአድማይ
- እት ድመልነ እንሰክብ - ከአንገሞኔ ክም ገናይ። ዲብ ልብል ሐለ ።

ምግብ፡ ጅግረ ማውንቲን ባይክ ገብአ

እብ ፈደሬሽን ዐጀላት አቅሊም ምግብ እንዴ ትኅዘመ፡ ናይ ሐቲ መርሐለት ጅግረ “ክራይቲርዮም” ማውንቲን ባይክ ለሐልፊት ሰንበት ንኢሽ ገብአ።

ምን እት መሳፊት 25.2 ኪሎ ምትር ለትጃገረው መትባድረት መጅሙዕት ሰለሰ፡ መርሃዊ ዘሚካኤል ምን ናዲ ሳሊና፡ ፈደሪኮ ስቲፋኖ ወዮኦስ አቤል ክልኢቶም ምን ናዲ ዐጀላት አድማስ ለሰልፋያም ሰለሰ ዕውታም ገብአው።

33 ኪሎ ምትር ለገልበው 102 መትባድረት መጅሙዕት ክልኢ ምኖም ሆይ፡ ኪብሮን ፍጹም ምን ናዲ ጽንዑት አውላይ እት ፈግር፡ መብረህቲ ሰምረት ወናሄር ሚሮን ክልኢቶም ምን ፈሪቅ ዐጀላት አርበዕቲ አስመረ ተለው።

ዲብ 32.4 ኪሎ ምትር ለገብአ መጃገረት አዋልድ ሆይ፡ እብ ዐውቴ ጽንዑት መልካኬ ምን ናዲ ሳሊና ተመት። ዮርሳሊም ፋንኤል ምን ኤሪስታርስ፡ ወጽዮን የማኔ ምን ሳሊና ሆይ ተለዮህ።

መጅሙዕት ሐቲ መትባድረት ማንውንቲን ባይክ እት ወደወ ጅግረ ሆይ፡ አዶናይ ተሰፊአለም ምን ጎዳይ፡ ዳንኤል ጸጋይ ምን በሐር ቀየሕ፡ ወዮናታን የማኔ ምን ናዲ ጽንዑት ለሰልፋያም ዕውታም እንዴ ገአው ጅግራሆም አትመመው።

ዱር ፈረንሳ ሰነት 2026 ኢንቦተ

ዱር ፈረንሳ ሰነት 2026፡ ምን 23 ፈሪቅ 184 መትጃግረት እሎም እንዴ ሐየቡ፡ ዲብ የም 4 ጃላይ ምን ዓሰመት ስፕይን ላተ መዲነት በርሽሎና እንቡት ሆላ።

እትለ ጅግረ 18 ናይ ‘እድንያይ ዱር’ ፍረቅ፡ ወሐምስ ዐዙመት ለገአት እሎ ናይ ‘ዩሲኦይ ቂመት ለቡ ፍረቅ’ ሻርክ ሆላ። ክልኢ ምዕል ሌጠ እንዴ ዓረፈው ሆይ፡ እት 21 መርሐለት፡ 3,321.2 ኪሎ ምትር ሪም እግል ልገልብቦ ቲ።

ታዲ ፖጋቻ፡ ዮናስ ቪንጌጋርድ፡ ፊምቲ ኢቪኔፖል፡ ፖል ሴክሳሰ፡ ዩዋን አይሴ፡ ቶማስ ፒድኮክ ወብዕዳም ፈዳብያም መትባድረት ዐጀላት እት ፍሎንዩት ህርድየት፡ ብንያም ግርማይ፡ ቲም ሚርለር፡ ያስፕር ፍሊፕሰን፡ ማድሰ ፔደርሰን፡ አርኖልድ ዲሊይ፡ ማትዩ ቫንደርፖል ወብዕዳም ሆይ ፍሎንዩት አክደር እብ እግል ልትዐውቶ ዲብ ድንኪክ 21 ምዕል አትያም ሆላው።

እት የም 4 ጃላይ ለገአት ሰልፋይት መርሐለት ዱር ፈረንሳ፡

19.6 ኪሎ ምትር እት ለገብአት ናይ ፈሪቅ ጅግረ ውቅት ተ ለዐለት።

ለካልኦይት መርሐለት፡ እግል መትጃግረት ሐዳስ መርሐለት ኢኮን። መትመሚት ዱር ካታሎንያ ተ ለዐለት። እብ መርሐለት፡ 168.5 ኪሎ ምትር ለትሸምል ምን መዲነት ተራጎና ለአንቡት ወዲብ መዲነት በርሽሎና ለተመት ዐለት። መትባድረት 71 ኪሎ ምትር

ጋድም ብሩር ክም አትመመው፡ እት ምግብ መትመሚት ትልሆ ሾላት ዐለት እሎም። ናይ 6.5 ምእታይት ስጋደትመ ዐለት እተ። እብ ጅግረ ዲብ ሰነት 2023 ኢቫኔፖል፡ ዲብ ሰነት 2024 ፖጋቻ፡ እት ሰነት 2025 ሆይ፡ ሮግሊቾ ዕውታም ዲብ ዐለው።

ዱር ፈረንሳ ማሌ ምሴትመ እት 182.9 ኪሎምትር እብ ራብዳይት መርሐለቲ ትሉሉይ ማሲ ቲ።

ካስ ዐለም አስክ ርቦ ካቲመ ገጹ ለአሳድር

* አፍሪቀ፡ እት ክልኦት ፈሪቅ ሌጠ ትጨፊ *

እት 32 ፈሪቅ ሌጠ ማሪ ለዐለ ካስ ዐለም ሰነት 2026፡ እብ ለኢትታክዩ አሕዳስ አስክ ርቦ ነዋየት ገጹ እትጃህ ሆላ።

እትለ መርሐለት 16 ለሐልፊዮ ድወል፡ ከናደ፡ ሞሮኮ፡ ፓራግዌይ፡ ፈረንሳ፡ ብራዚል፡ ኖርወይ፡ ሚክሲኮ፡ ኢንግላንድ፡ ፖርቱጋል፡ ስፕይን፡ አሜሪካ፡ ቤልጅም፡ ስዊዘርላንድ፡ ኮሎምቢያ፡ አርጀንቲን ወመሰር ተን። ምን እለንመ እብ ተሰፍያት፡ ለትሐልፍ እግል ትሕለፍ ወለተርፍ ዔፍያይትላ ካስ እንዴ ገአት ክርሲህ እግል ትጸበዋ ትልሆታት ትፋድ ወደዩ።

መትሐድራይት ከናደ ምሰል ሞሮኮ፡ ፓራግዌይ ምሰል ፈረንሳ፡ ብራዚል ምሰል ኖርወይ፡ ሚክሲኮ ምሰል ኢንግላንድ፡ ፖርቱጋል ምሰል ስፕይን፡ አሜሪካ ምሰል ቤልጅም፡ አርጀንቲን ምሰል መሰር፡ ወስዊዘርላንድ ምሰል ኮሎምቢያ ለወደያሁ ጅግራታት ሆይ፡ እብ አማን ትልሆታት ግፍም ትረኦ እግል ለአተብል ቃድር ሆላ። ፍገሪቲ ሆይ፡- ሞሮኮ እግል መትሐድራይት ከናደ

3-0፡ ፈረንሳ እግል ፓራግዌይ እብ ከም ሐለት 1-0፡ ኖርወይ እግል ድቅብት ብራዚል 2-1፡ እንግሊዝ እግል ሀርመ ሚክሲኮ 3-2፡ ስፕይን እግል ፖርቱጋል 1-0፡ ወቤልጅም እግል ሐቲ ምን መትሐድረት ካስ 2026 ላተ አሜሪካ 4-1 ሱርላንድ ሆላየ።

ሰበት እብ እት ርቦ ካቲመ ትልሆታት ዕዳይ ለሀለ ፍረቅ ሞሮኮ፡ ፈረንሳ፡ ኖርወይ፡

ኢንግላንድ፡ ስፕይን ወቤልጅም እት ገብኦ፡ አርጀንቲን ምሰል መሰር፡ ወስዊዘርላንድ ምሰል ኮሎምቢያ ለሊት ጀሪደት ሞላት ክም አቲት ልተልሆየ አምሰየ።

እትለ ካስ ዐለም ሰነት የም ዓመት እብ 10 ፈሪቅ ሹርክት ከሐቲ ሕምሲት ናይላ ድወል ጸብጠት ለዐለት አፍሪቀ፡ ፍረቅ ዲብ ልትጸደፍ፡ ሞሮኮ ወመሰር ሌጠ ዲብ ደውሪ 16 ለአሻርክ ሆላ። እብ ሆይ ቅብለት አፍሪቀ እት ከረት እግር፡ ወኪለት ቃረት አፍሪቀ እብ ሞር ኮብሪት እግር ክምሰል ተ ለአከደ ቴለል ቲ።

ከዲብ ርቦ ነኮይመት ሐሊፉ ለአከደ ፍረቅ፡ ኖርወይ፡ ብራግንዩ፡ ፈረንሳ፡ ሞሮኮ፡ ስፕይን ወቤልጅም እት ገብኦ፡ ምን አርጀንቲን ወመሰር ሞር፡ ክምሰልሁም ምን ስዊዘርላንድ ወኮሎምቢያ ለሐልፍ እግል ልትሐብሮም ከዲብ መርሐለት ሰማን እግል ለአተው ቲ።

ሞሮኮ (3-0) ካናዳ

አቅሊም ምግብ፡ ጅግረ ቴንስ ምድር “አስመረ ኦፕን” ኢንቦተ

ትልሆታት ቴንስ-ምድር ‘አስመረ ኦፕን’ እት የም 3 ጃላይ ንዘም ጅግራሁ አንቡተ። ጅግረ አስመረ ኦፕን ሰነት የም ዓመት እብ ትልሆየ አፍራድ አዋልድ ወውላድ እብ ዱረት ወተሰፍያት ለገብኦ ጅግራ ቲ። ለጅግረ አስክ የም 12 ጃላይ እት ናዲ ቴንስ አስመረ እግል ለአተላሌ ቲ።

እት ዲብ የም 3 ጃላይ ለገብኦ ጅግረ ምን ውላድ፡ እፎይታ ግርማይ እግል እሰይ ገ/ሚካኤል 2-0፡ አታክልቲ ገብሩ እግል ዮሲያስ ደሳለ 2-0፡ ክምሰልሁም ተሰፋይ የሴፍ እግል ኬብሮን ሰለሙን 2-0 ቀልበዎም።

ሐቀሆም እት ገአት ትልሆየ ሆይ፡ ኬብሮን ፍቃድ እግል ሮቤል ሀብቲማርያም 2እብ0፡ ክሩቤል ብርሃኔ እግል ሰራፍኤል ብርሃኔ 2እብ0፡ ወሚልክያስ ሚክኤል እግል ዳን ሳምኤል 2እብ1 ተዐውተው ዲቦም።

ማትያስ በረከት እግል ናኦድ ረዘኔ 2እብ1፡ ሴም ምሰግና እግል ራሚ ሰራጅ፡ ክብሮም ተሾሚ እግል ጳውሎስ ርእሶም፡ ወኤሰሮም አንገሶም እግል ናሄር ተክሌኦስ 2እብ0 ቀልበዎም።

ሀገራችን “ዐቦት” ለለአሰብት ሀላፊነት

በጥንታዊ ሰነድ “ዐቦት” እንደ አካላት ደረጃት ክፍይ ክምሳሌ ሀላ እንት በይገን መጽእ ሀላ። ሀላጋቱ ለበይገን እት ናይ ደንገብ ደረጃት ባጽሕ ለሀላ መሰል። እብ ገበይላ እብ ሀላፊቱ ለልትአመር ጌታቸው ረደ ለሐላፊቹ እግል ኤርትራዮ ለለአትዐግብ ወለለአመርር ሕሰይ ምሹግ ሐዳይ ምን አሻይር በጥን ሰነድ ቱ። ጌታቸው ረደ ሸቡ ለአባይ ስያሴ እቡይ ወካሰር ሰባት ገብኦ። ምን ዐዳ ትግራይ እንዴ ሀርብ እት አዲስ አበባ እት ክትል ሕዝብ “ዐቦት” ሕቡእ ለሀላ መግባር ሳብት ለአለቡ ነፈር ቱ።

ጌታቸው ረደ ከም እሙን መሐልል ስያሴት እግል ልትዐለብ ገብኦ ምን ገብኦ። ለቀደም እል እት መደት ሐርብ ትግራይ ወሕኩመት ፈደራልያት ኦቶብዩ

“አቢ ኤሕመድ እምበል ቅሽሽ ወአትባዳይ ዐድ እግል ልምራሕ ለቀድር ነፈር ኢኮን።”

“አቢ ኤሕመድ ወለ ሐቱ ድራሰት አለቡ። እብ ከፎ ደረጃት ዶክተር ከምሰል በጽሐ እግል ትትሰአሉ ዶል ተሐዜ በሊሰ ኢሊህይቡ።”

“አቢ ኤሕመድ ከም መሰል ከያነት ወጠን ዲብ አክትብት ታኣሪክ እግል ልደረሰ ለቀድር ካይን ቱ። ወአብሊ እብ ክሰሱ ስያደት ወጠን እግል ልትሃጌ ኢቀድር።”

“አቢ ኤሕመድ እትለ ወጠን ለበቅለ ሀረግ ስሙም ቱ።”

“ጀነራል ብርሃኑ ጁል ወለብዕዳም ጀነራላቱ መርሕወ ለሀላው ዲሽ ኦቶብዩ ሐቱ ቅድረት አለቡ። ላመ ዐለ እግሎም ናይ ዐሰክርያት አምር

ጌታቸው ረደ ዐለ።

ጌታቸው ረደ። ምን ርቡሽ ዐቅሉ ወምን ምን ዶል እት ዶል ኬን ወእንሰር ለልትባለሰ ናይ ስያሴት መግባሩ ለልትባለሰ እትለ ገብኦ ጋር ለእለ ትሽንህ ለልብልሰ ወሀገሊህ እት ሕድ ለኢብይእ ነፈር ቱ። እትሊ አውቃት ቅሩብ። ምሰለ ቀደም እል የም ለአለቡ ዕየር ሞግር እት ለዐለ ሕኩመት ፈደራል ወርኢሰ ወዘራህ ናይ ፈተ-ናሰ ገለድ ሐቆለ በኤ ለእግል ዐሰርታት ሰየታት ዳብጡ ለዐለ ናይ ስያሴት መግባሩ እምበል ክጅል እት ለአትካፍኡ ልትሰግዕ ሀላ።

እትሊ ቅሩብ አውቃት እት ሀብዩ ሸርሕ። እግል ናይ በዲር ናይ ስያሴት መታሊቱ ዲብ የንድን። “ትግራይ ረሐ ለቀድረት ደውለት እግል ትግባእ ቡ። ለልብሎ ብዝሓም ቶም። አናመ ሸባህ ዶል እሰክር ክምሰልሁ እብል ዐልት።” ክምሰል ቤለ ለልትፈቀድ ቱ።

ምን ቅሩብ ለለአሙሩ አንፋር ክምለ ልቡሉ። ጌታቸው ረደ ክል-ምዕል ምን ፈጅረ አሰክ ምሴህ ሳክር ዲብ እንቱ ነብር። እብሊ ሰብብ እሊቱ “ሾድካቸው” ለትብል ክናየት ለለጥአት ዲቡ። ከአብሊ ቱ ናይ ስያሴት መግባሩ ምን አምዕል እት አምዕል ለልትባደል።

እብ መሰሉልየት ለኢልሸዕር ሸርሕ ናይ ከም እሊ ለመሰል ዐሞሌናይ ስያሴት እብ ክፎ ናይ አማን ማዘን እግል ልትሀየቦ ለቀድር።

እሊ ለእትሊ አውካድ ቅሩብ አብ ወአክር ለደርቡ ቅብላት ኤረትሮዮ ልብሉ ለሀላ ሀላፊቱ በሊሰ እግል ተሀብ እቱ ለደርክ ጋርመ አለቡ። ወእብሊ እት “ኤረትሮዮ እግል አትሐወናት ወአብደየት ኦቶብዩ እብ ሰብ ዋይዲብ ለትከወነት ደውለት ቱ።” ለበለየ ህግየ አትኣካይ ወጨውጨዮት ተኣሪክ ሌጠ እግል ነኣተርግዝ ቱ።

እሊ ናይ ተኣሪክ ጨውጨዮት ወገጽ ሐር ባለሰት ጀርቤ። ሕዝብ ዐቦት አሙ ለሀላ ሐርብ ዓድል ከምሰል ቱ እግል ለአትምሰል እብ እማመት ለአትቃርሐ ለሀላ ፍተን

ዲብ ተፈፍዝየናት ወረዋዴ እንዴ መጽእ እብ ክሰሱ ርኢሰ ወዘራሕ ኦቶብዩ አብ ኤሕመድ ወዲሽ ኦቶብዩ ልብሉ ለዐለ ለለአክጅል ሀገራት ወመግልሰመ ክም አማን እግል ልትኣላእ ቱ በሀለት ቱ።

ሐዳይ ምን እግል አብ ተሕመድ ወዲሽ ኦቶብዩ እግል ልቅብብ ልብሉ ለዐለ ሀገራት እሊ ለተሌ ቱ።

“አቢ ኤሕመድ ናይ ስያሴት ምን ቱ። ኦቶብዩ እት ሓለት ሰኔት ለትትረከብ ደውለት ምን ተዐሌ። አቢ ኤሕመድ የም እት እሰብዳልየት ሐግይም ዐቅል እንዴ አክረረ ዳብጡ ለሀላ መረድ ዐቅል እግል ልገላ ለአሰትሀሉ ዐለ።”

“አቢ ኤሕመድ ወድ ሰቦ ሰነት ዲብ እንቱ። እሙ እብ ሕልም ንጉሰ እት ገብኦ ከም ርኢቱ ለዳገመተ እግሉ ድግም። ከም አማን እንዴ ነሰኣ። ለልትመካሕ እብ በዐል ሀላፊቱ ቱ።”

“አቢ ኤሕመድ መሰል ባይን ናይላ እብ ስድፈት እት ሰልጠት ዶል መጽእ ደግር ዐባይ ለለአጅሩ ቅድረት ለአለቦም አንፋር ቱ።”

ሐድ አብደወ። አክል ሕድ ክምሰል አባግዕ ትኣዝዝ ናይ እሊ ማርሓይ ዕየን እት ፍዕል ለአውዕሎ ሀለው። እሊ አባይ ሸቡብ ላቱ ዲሽ እምበል ሌል ወፈጥን ናይ አቢ ኤሕመድ ስታት ሐርብ እት ፍዕል እግል ለአውዕል። እት ረአሰ በዐል ደሐን ላቱ ሸቡብ ወሸባን ጌንን ለአለቡ ፈን ለአጅሬ ሀላ።” ወእሉ መሰል ሀገራት

ከምሰልቱ አመርት ለአትሐዜ። ምናተ ተኣሪክ እሊ ለተሌ ሐቃይቅ ለአሰብት።

1. እት 1940ታት ምስተዕምረት ውላድ ጋን እት ሐንቴሆም ለዐለዩ ድወል አፍሪቅያ ሕርየተን ለሀየቡን እት ሀለው። ኤረትሮዮ ሐቀ እንዴ ትከልኣት። እግል መንፈዐት ሰትራትጅየት አማርክ ወመንፈዐት ብዕዳት ሕየል ትሩዳት እንዴ ትብሀለ እብ ፈደራሽን ምሰል ኦቶብዩ ትቀረነት።

2. ሕኩመት ኦቶብዩ ዲብ ወርሕ ኖሽምበር 1962 ፈደራሽ እብ እዴ ኖሰ እንዴ ኬደቱ ኤረትሮዮ እት ሐንቴ እስትዕማረ ትኣትየ ዲብ ሀሌት። ሙጅተማዕ እድንዩ መናፍዕትለ ድወልት ትሩዳት ጀላብ እግል ኢልተምተም ሐቱ መቃወመት ኢኣርኣ።

3. ኤረትሮዮ ወሽዐበ ናይ ሕርየት ጸር ክቡድ እብ በየም እንዴ ጸረው። ናይ 30 ሰነት ግድለ መሪር እግል ልትጋደሎ ትቀሰበው። እትላመ መደት ለሀላ ዓለም ክለ ጠልመቶም። እግል ዓድል ግድለ ሸቡብ ኤረትሮዮ እግል ሕርየት ናይ ማል ልግባእ ወመዕነውየት ሰዳይት ለሀብዩ ደውል ይዐለየ። እብ ቅብላቱ ለእብ እምብራጦር ሀይሌስላሰ ወለእሉ ለገለበው ደርግ ትትመራሕ ለዐለት ሕኩመት ኦቶብዩ ናይ አማርክ። እትሓድ ሰኔት። አርቤ። እሰራኤል። እግል ተኣገርግረ ዲብ ኢኮን። ከመ ጌታቸው ለበለየ ምን እግል “አትሐወናተ ወደመርተ” ለገብኦ ዋይዲባት እግል ትድሐን ለትገብኦ ሰዳይት ኢኮን።

4. ሐቆ ሕርየት ለዐለ ቴለልመ ምን ቀደም ሕርየት ለዐለ ቴለል ለልትፈንጌ ኢኮን። ሕኩመት ኦቶብዩ ለፈርመት እቱ እትፋቅያት ወእብ ፍንጌት ለአማርክ። ሕብረት አርቤ መዝመት ውሕደት አፍሪቅያ። ከም ደግይን ለፈርመየ እቱ ናይ ደንገብ

ወመቀይዳይ ቀራር መፈወደየት ሕዳድ እንዴ ኬደት ስያደት ኤረትሮዮ ላቱ አራዲ ሐድ 20 ሰነት እንዴ ወረት ዳብጠት ዲብ እንተ ናይ ዓለም ድወል ትሩዳት ወእብ ዓመት ክሉ ሙጅተማዕ ዓለም ሐቱ ምስዳር ኢከአው። እሊ ሀይ እብ ዐውል ፍትሕ ወዐዳለት ናይ ድወል ዐባይ መናፍዕት ጨብብ ከድሞ ከም ዐለው ለለአርኤቱ።

5. እትለ ሕኩመት ኦቶብዩ “ስያደት ኖሰነ ላተ መንግኣት በሐር” ለትብል ሰቅራት እንዴ ረፍዐት ንጋረት ሐርብ ትዘብጥ እት ለሀሌት መደትመ። እግል ኦቶብዩ ለገብኦ ከባካብ ወቅብጥር ለአተላሌ ሀላ። ሰለሰ ቢልዮን ዶላር ለትገብኦ ሰዳይት እድንዩላ ሰንዱቅ አግሩሽ እት ገበይ ሀሌት። እትሓድ አርባመ ናይ ማዘንየት ሰዳይት ለትከምክም ሰዳይት እግል ተሀብ ቆል ዋደየት ሀሌት። እት ረአሰ እሊ ድወል አርቤ አሰየ። ምግባይ ምፍጋር ጸሓይ ወድወል ብዕዳት እግል ኦቶብዩ ለወድሃህ ሰዳይት ተኣተላሌ ሀሌት። እሊ ክሉ እሊ ለእምቤሉ “ከባካብ ውቁል” እግል ኦቶብዩ ለለአመርዴ ቱ።

6. ገሌ ተቃሪር ክምለ ለሐብሩ። ኦቶብዩ እትለን ለሐልፊዩ 30 ሰነት 114 ቢልዮን ዶላር ምንለ ትፈናተ እንክራት ራክበት ቱ። እሊ ሰዳይት ውቅል እሊ። እግል ኦቶብዩ እግል ተኣገርግረ ዲብ ኢኮን። ከመ ጌታቸው ለበለየ ምን እግል “አትሐወናተ ወደመርተ” ለገብኦ ዋይዲባት እግል ትድሐን ለትገብኦ ሰዳይት ኢኮን።

እብ ዓመት ጌታቸው ረደ ለሀብዩ ተሕለል ማዘን ብዙሕ ለልትሀየቡ ኢኮን። ዲብ ኦቶብዩ ሰልጠት ዳብጥ ለሀላ ሕዝብ ዐቦት እግል አጣሐርት ምን ልትኣፋዕ እብ ሀይ ትኣምራት በጥን ሰነድ ለለአመርዴ ቱ።